

Megkezdődtek a perbeszéddek Racsics Punisa bünperében

Az ügyész rövid beszédben fenntartotta a vádat — Három védőbeszéd hangzott el a pénteki tárgyaláson

Beogradból jelentik: A parlamenti merénylet bünyügyi főtárgyalásának ötödik napja változatlan érdeklődés mellett telt el. Pénteken befejeződtek a tanuki-hallgatások, végetért a különböző okok miatt meg nem jelent tanuk vallomásainak felolvasása is. elhangzott az ügyész vádbeszéde és megkezdődött a védelem beszédorozata.

A pénteki tárgyalás husz perces késéssel reggel 8 óra 20 perckor kezdődött. A védők közül többen voltak jelen, mint csütörtökön. A védők már a tárgyalás elején megegyeztek abban, hogy elsőnek egy Beogradon kívül élő ügyvédnek engedik át a szót.

Legelőször Broz Iván meg nem jelent tanu vallomását olvasták fel. Broz egy alkalommal jelen volt Kocsorda beograd ki kereskedő üzletében és véletlenül meghallotta egy ott tartózkodó ismeretlen ember szavait. Az ismeretlen arról beszélt, hogy Racsics Punisa

revolvergolyót vásárolni járt az üzletben. Govovics Pantelija újságíró vallomását olvasták fel ezután. Govovics tanuvallomásában a Jedinstvo című lap szerkesztési módjáról beszélt.

Tyermánovics Rajkó dr. tanu szintén nem jelent meg a tárgyaláson. Felolvasott vallomásából kitűnik, hogy egy izben jelen volt a Csizmic-féle beogradi fodrászüzletben, ahol hallotta, amint egy leány a következőket mondta:

— De hát én hallottam tegnap Punisától, hogy meg fogja ölni Radics Istvánt.

Vujics Dimitrije volt képviselő jelen volt a június 20-iki parlamenti ülésen. A tragikus jeleneteket úgy írta le, ahogy a többiek. Láttá, amint Radics Pavle sebesülten a pad alá zuhant. Jovanovics Dragutin Lunét sem a vérengzés előtt, sem a vérengzés után nem látta az ülésteremben.

Pucelj Iván vallomása

Pucelj Iván volt képviselő kijelentette tanuvallomásában, hogy jegyzőkönyvében pontosan rögzítette meg az események időpontját, mert zsebóráját naponta hozzáigazította a Terazijnán levő villanyórához. Szerinte az ülés 9 óra 55 perckor kezdődött, 10 óra 1 perckor jött be Kamanudics miniszter az ülésterembe és 10 óra 46 perckor jelent meg Markovics Péra. 10 óra 37 perc volt, amikor Grol Milán belépett. 10 óra 55 perckor Markovics és Mijovics elhagyták a termet. Amikor Racsics Punisa elhagyta helyét és a jobboldali szónoki emelvény felé indult, — folytatta vallomását Pucelj — ezt egyszerű rendszertésnek tekintettem. Beszélni akartam, de egyszerre revolverlövés riasztott fel. Nem ijedtem meg, mert az első pillanatban arra gondoltam, hogy valaki ijesztésül a levegőbe lött. Pribicevics és Radics István mellett ültem az első padban. Láttam, amint Pernár lebukott és ebben a pillanatban valamit kiáltottam is. Nem láttam mindent tisztán, mert a gyorsiró előttem ült. A pánik döbbenetes volt. Az óriási zajban semmit sem lehetett hallani. Arra emlékszem, hogy Vojvoda Lune is bejött a gyorsírodába. Láthatóan izgatott volt. Később visszatértem az ülésterembe és láttam, hogy Radics Pavle agonizál.

Popovics Toma beszédére vonatkozólag a tanu kijelentette, hogy hallotta, amint az ülés félbeszakítása előtt ilyesvalamit mondott: »Meg kell ölni.« Ekkor Bojovics Kaszanovics Szávával beszélgetett és odaszólt Pernárnak:

— Te kávéházi vojvoda vagy, Lune pedig igazi vojvoda.

A lövések pillanatában természetesen — végződik a vallomás — nekem is, mint a többieknek, az volt a legfőbb gondom, hogy testi épségemet védjem

Parezsanin Rátkó volt képviselő emlékszik a bégekről szóló közbekialításra. Hallotta azt is, amint Racsics a jobboldali szónoki emelvény felé tartva, elkialította magát:

— Aki közém és Pernár közé áll, meghal!

A lövések pillanatában pánik tört ki.

Preka Nikola volt képviselő Mosztárban mondta tollba vallomását. Június 20-ikán Popovics Toma beszéde alatt lépett be az ülésterembe. Miután Popovics rendkívül éles tónusban beszélt, az elnök felfüggesztette az ülést. Később Racsics Punisa kért szót. Ekkor hangzott el Pernár részéről a bégekről szóló közbekialítás, rögtön ezután Racsics felkelt, elkialította magát, hogy, aki közé és Pernár közé mer állni, meghal, majd lövése emelte revolverét. Hallotta, amint Racsics így kiáltott Radics Pavle felé:

— Epen téged kereslek!

Rutlan dörögött el a hat lövés.

Kuzics Sztéva, Balicsics Joszif és Gol Marica után, dr. Kamanudi Koszta vallomásának felolvasására került a sor. Kamanudi kijelentette, hogy nem látogatta meg a börtönben a vádlottakat, csupán annyit tett, hogy a

beteg Jovanovics Lunét, mint barát egy izben felkereste a kórházban.

A vallomás felolvasása után Petrovics Milutin elnök emelkedett szólásra és olvasta a következő bírósági határozatot:

— Az elsőfoku bíróság nem látta szükségesnek, hogy a tárgyalásra Pernár Iván és Grangya Iván magánvándókat is megidézze, mint azt a védők kívánták. Ugyanis az ő esetleges kijelentéseik a vizsgálat során megállapított tényállásra semmiféle befolyást nem gyakorolhatnának, a polgári követelések tekintetében pedig mindketten megtették már észrevételeiket, amelyeket fel is olvastunk. A tényállás felderítése érdekében nincs szükség továbbá Racsics Punisa vádlott, valamint a Blagojevics Vidán, Todorovics Dragutin és Sztोजनाovics Mira védők által megnevezett tanuk beidézésére sem.

A vádbeszéd

Ezután Nikolics Dobrivoje államügyésznek adta meg a szót az elnök. Az ügyész a következőket mondta:

— Nem tartom szükségesnek, hogy a tárgyalást a meg nem jelent tanuk kihallgatása céljából elhalasszák, mert úgy vélem, hogy az ügy minden momentumára világosság derült a vizsgálat folyamán. Nincs szükség tehát arra, hogy a védők által kívánt halasztás megtörténjen. A vizsgálat a vád bizonyítási anyagát egyáltalán nem gyöngítette meg, sem a büntetőjogi felelősséget, sem pedig a tett minősítését illetően. Változatlanul állítom, hogy a vádiratban részletezett minden büncselekmény fennáll. Mindezek folytán teljes egészében fenntartom a vádat és kérem a bíróságot, hogy legjobb belátása szerint ítélkezze.

Az ügyész beszéde után az elnök szünetet rendelt el, amely 9 óra 10 perccig tartott. Szünet közben a védők csoportjában nagy volt az élénkesség. Az ügyvédek egymás között megbeszélték, hogy ki tartsa az első védőbeszédet és úgy állapodtak meg, hogy először dr. Zorc Vinko ljubljana ügyvéd, Racsics Punisa egyik védője tartja meg beszédét.

Az első védő

Szünet után Petrovics Milutin törvényszéki elnök dr. Zorc Vinkot szólította fel védőbeszéde elmondására. Halotti csendben emelkedett szólásra a ljubljana ügyvéd, aki már beszéde első részében temperamentumos védőnek bizonyult. Minden szót gondosan hangsúlyozott és beszédét élénk gesztusokkal kísérte. Racsics Punisa a beszéd egész ideje alatt nem vette le a szemét dr. Zorcól.

— Örömmel vállaltam a védői feladatot — kezdte a szlovén nyelvű beszédét dr. Zorc. — Örömmel vállalkoztam Punisa védelmére, akinek a személyes becsület és a szabadság voltak legszentebb ideáljai.

Az emberek nem ismerik őt, elítélték őt már régen azokért a cselekményekért, amelyekért most itt ül a vádlottak padján. De a védelem nem követheti a közvéleményt ezeken a kerülő utakon. A védelemnek egyetlen utja lehet csak, az az ut, amely a világossághoz és az igazsághoz vezet.

— Én hiszek Punisa tisztességében, tisztelettel viseltetem a tisztessége iránt és felhívok mindenkit, hogy tegyék ugyanezt. A tettek mindig emberi tettek, akár az ész vagy az esztelenség, akár a becsület vagy a becstelenség szülöttei. Mindnyájan hordozunk lelkiünk mélyén valamit, amit úgy hívnak: lelkiismeret. Ha lelkiismeretünk bocsánatot talál tetteinkre, akkor a vádlottak padján sem szegényen ülünk. Ha végignézzük a szerb nép történelmének lapjain, látnuk, hogy ez a nép mindig minden erővel védelmezte becsületét és szabadságát. Hogy védte Obilics Milos a becsületét?

Dr. Zorc védő ezután Racsics Punisa fokozott temperamentumáról és a parlament akkori atmoszférájáról beszélt, majd így folytatta:

— Racsics Punisa lelkiállapota a tragédia kirobanásának pillanatában az égboltozathoz volt hasonlatos, amelyet felhők borítanak el. Ebben a lelkiállapotban nem diktál többé az ész és elveszti hatalmát az akarat. Minden akció fömozgatójává a szenvedély válik ilyenkor s a szenvedély akarata ellenére adta Punisa kezébe a revolvért, amelyből a végzetes lövések estek. Epen Punisára lehetett ez a legnagyobb csapás, hiszen Punisa, akinek a becsület a legfőbb értéke, tudta, hogy ezután a szégyen rettenetes bélyege homályosítja majd el a nevét.

Beszélt a védő Racsics Punisa gyermekkoráról, majd azt igyekezett bizonyítani, hogy nyugodt lelkiállapotban a vádlott képtelen lett volna a tett elkövetésére.

— Pernár — folytatta a védő — előre láthatta volna, hogy magatartásával kirobbantja Punisából a szunnyadó szenvedélyt, amely kimondhatatlan következményekre vezethet. Azt hiszem, senkinek sem ártok azzal, ha kijelentem, hogy véleményem szerint egyedül Pernár magatartása volt a tragédia indító oka. Az első két lövés után Punisa allig állt a lábán. Ugy látszott, hogy minden összeomlott benne és közel volt az ájuláshoz. Ha nem rohantak volna feléje, önmagától esett volna ki kezéből a revolver. Racsics Punisa nemcsak a tett elkövetésének pillanatában, hanem még sokkal később sem volt akarattal rendelkező, gondolkodó embernek tekinthető. Nem volt ő más, mint egy gép, amely emberi funkciókat végez. Én szállárdan hiszem, hogy Punisa sohasem mondta ki az annyiszor hangoztatott szavakat: »Epen téged kereslek.« Minden filmszerű gyorsasággal látszódtól le és mégis akadnak emberek, akik azt állítják, hogy Punisa használta ezt a kifejezést. A tanuk erre vonatkozó vallomásai nem tekinthetők egyebeknek a fantázia szülötteinél. Minden jogász tudja, hogy mennyire szabad értékelni az ilyen vallomásokat.

A védő ezután a lövöldözés pszichológiai indítékait igyekezett megvilágítani, sorra vette az összes sebesüléseket, majd kijelentette, hogy a szabad akarat Racsics Punisa esetében teljesen kizártnak tekinthető. Ugyanez áll az előre megfontoltság tényére is.

Dr. Zorc a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— A bíróságnak mindig tekintetbe kell vennie azokat a körülményeket, amelyek a vádlott javára szólnak és alkalmasak arra, hogy tettét enyhébb elbírálás alá vegyék. Kérem a bíróságot, legyen igazságos és Racsics Punisát mentse fel a vád és következményei alól.

A második védőbeszéd

Dél előtt tíz óraker fejezte be beszédét dr. Zorc Vinko. Utána az elnök Korđics Ljubomir csacsaki ügyvédet, Racsics Punisa másik védőjét szólította fel védőbeszéde elmondására.

— Az eset, amelyet itt meg akarunk világítani — mondotta Korđics — valóban rendkívül súlyos. Az

égyrészt a vád minősítésével elárulja, hogy halálbüntetést kíván megkorlácsolni, de én remélem, hogy a magas bíróság a tiszta igazságnak megfelelő ítéletet fog hozni.

Beszédének további folyamán a védő ugyancsak Raacsics Punisa feldúlt lelkiállapotával magyarázta az elkövetett cselekményeket. Beszélte Raacsics Punisa hazafüli működéséről, majd kijelentette, hogy a június 20-iki esemény nem tekinthető egyedülállóan a parlament történetében. Más országok parlamentjeiben is volt már példa arra, hogy a szennvedély revolverlövésben robbant ki. A tanuvallomásokra vonatkozólag kijelentette a védő, hogy a revolverlövés után olyan péntek keletkezett az üléssteremben, hogy már ez is lehetett volna az, hogy az elhangzott mondatfoszlányokat bárki is hallhatta és megjegyezhetné volna.

Beszéde végén ismételtlen igazságos ítélet meghozatalára kérte a bíróságot.

A többi védőbeszéd

Ezután Nkolles Zsika csuprijai védőüggyvéd szólalt fel, aki a következőket mondotta:

— El kellett volna jönni ide a sértetteknek, mert az egyetlen volt Pribicevics-párti képviselő, Ivancsevics kihallgatása alkalmával meggyőződhetünk arról, hogy milyen közel is járunk az igazsághoz. Miért nem vizsgálta meg a vizsgálóbíró a Radics testőben talált golyót, mert nincs kizárva, hogy esetleg egy ellenzéki képviselő lött Raacsics Punisára és véletlenül találta el Radicsot. Szerinte nagyon fontos lett volna ennek a kivizsgálása. Meghatározta, hogy az összes tanuk aszerint vallottak, hogy milyen pártálláshoz tartoznak. A volt ellenzéki képviselők és tanuk az előre megfontoltság szándékát látják fennforogni, a többség pedig azt mondta, hogy szó sincs előre megfontolt szándékról. Az ellenzék soraiból származó tanuvallomásokra nem lehet a vádat felépíteni. Az a kijelentés, hogy »Épen téged kereslek« nem meríti ki

az előre megfontoltság tényálladékát, amint Raacsics Punisának az a kijelentése, hogy le kell számolni Radicsal, nem meríti ki az életveszélyes fenyegetés tényálladékát sem. Radics István halálát — folytatja tovább a védő — nem Raacsics Punisa golyója idézte elő, s ennek következtében nem áll fenn a gyilkosság tényálladéká.

Ezután Ljubis dalmát védőüggyvéd tartotta meg védőbeszédét. Azt fejtette, hogy nincs különbség szerb és horvát lélek között. Raacsics Punisa személyében a szerb népet támadták meg. Június 20-ikával egy olyan fejezetnek lett vége, amely az országnak csak rosszat hozott. A védő ezután arról beszélt, hogy Raacsics Punisa tette történelmileg determinálva volt, az nem szabadakarata következménye, hanem a történelmi determinizmus folyamánya volt.

Az elnök itt szünetet rendelt el s a tárgyalás folytatását délutánra halasztották.

A délutáni tárgyaláson Ljubis védő folytatta védőbeszédét, illetőleg annak felolvasását, amely 120 gépirt oldalra terjed. Hosszas metafizikai fejtegetésekbe bocsátkozott, analizálta azt a gyűlöletet, amelyet mesterségesen szítottak Zagrebban a szerbek ellen és amelynek semmi alapja sincs. Ljubis védő ezután hosszasan beszélt a nemzeti eszme fejlődéséről és a jugoszláv nemzeti eszme kialakulásáról. Szerinte a jugoszláv nemzet összesen három néptörzsből áll: a szerb-horvátból, szlovénből és a bolgárból. Ezután azt fejtette, hogy Raacsics Punisa ellenfelei tulajdonképpen az államra törnek, ellenséggel voltak az államnak s Raacsics Punisa abban a pillanatban, amikor tettét elkövette, ha nem is tudatosan, de a nemzetnek volt a védelmezője.

Ljubis védő hét órákor félbeszakította védőbeszédét, amelynek körülbelül a felét mondta eddig el s az elnök a tárgyalás folytatását szomban reggel nyolc órára tűzte ki.

Mint befejezett tény közli a *Newyork Herald* párisi kiadása, hogy

a szövetségesek a Young-féle terv becikkelyezése után haladéktalanul visszarendelik csapatukat a Rajna-tartományból,

amely 5 évvel hamarabb fog felszabadulni, mint ahogy azt a versaillesi békeszerződés rendelte.

A *Chicago Tribune* párisi lapja azt írja, hogy a német birodalom biztosra veheti, hogy

a Rajna-tartomány 1929 szeptember 1-én már felszabadul

és a Times párisi jelentés szerint is

a szakértők megegyezésének alapján a feltétel, hogy a Rajnavidékot ez év szeptember elsejéig kiűritik és ezen az időponton túl megszállási költségekről nem esik szó.

Az angol kormány közölte a francia kormánnyal, azt a szándékát, hogy

az angol csapatokat mindenesetre még korábban vonják ki a Rajnavidékről.

A megegyezés tehát végeredményében attól függ, hogy kiűritik-e szeptember elsejéig a Rajnavidékot és a belga márkafelvételeket kiflőr tárgyalásokon rendezik. A szövetséges delegáció: egyike sem támogatná a belgákat, ha nem akarnának a külön tárgyalásokhoz hozzájárulni.

A Rajnavidék kiűritését természetesen a kormányoknak kell elhatározniok.

Főbelötte magát egy diák, mert elmulatta a vizsgadíjat

Megmaradt pénzén revolvert vásárolt és egy szállodai szobában végzett magával

Deogradból jelentik: Megrendítő diákragédia történt a csütörtökre virradó éjszaka Bitoljban. Rajcsevics Mile huszonkétéves fiatalember, aki a gimnázium hetedik osztályának volt a növendéke egy szállodai szobában főbelötte magát és mire a szálló alkalmazottai beharantak a szobába, a fiatalember már kiszenvedett.

Rajcsevics Mile magánúton végezte a hetedik gimnáziumot és néhány nappal ezelőtt érkezett az egyik környéki községből Bitoljba. A diák az iskolai év alatt szüleinél lakott, miután azonban a magánvizsgálatok terminusa közeledett, a fiatalember elhatározta, hogy egy hetet osztálytársai körében a városban tölt, hogy velük együtt vehesse át a vizsgaanyagot. Rajcsevics szülei 400 dinárt adtak fiuknak az ellátás és a magánvizsgadíj költségeire.

Rajcsevics Mita az első napokat osztálytársai társaságában szorgalmas tanulással töltötte, később azonban ellanyagolta a tanulást, a napokat a kávéházban töltötte, éjszaka pedig kóreszmákban és mulatókban dobogott. Diáktársai figyelmeztették arra, hogy tanárai esetleg észrevehetik, hogy a diáknak meg nem engedett életmódot folytat és mulatozásaival, esetleg azt éri el, hogy nem engedik meg a vizsgát, a fiatalember azonban, aki rossz társaságba keveredett, minden alkalommal ezzel háritotta el a jóakaratu figyelmeztetéseket:

— Ugyan hagyjatok! Tudom én, hogy mit csinállok.

Csütörtökön délelőtt Rajcsevics Mita találkozott egyik osztálytársával, akitől tíz dinárt kért kölcsön.

— Hova tetted a pénzed? — csodálkozott a diák, mire Rajcsevics lemondóan legyintett:

— Nincs egy parám sem. Mindent elköltöttem.

A fiatalember ezután bevallotta barátja előtt, hogy egy hét leforgása alatt minden pénzét elköltötte és ráment a mulatozásokra a vizsgadíj is. Megmaradt négy-száz dinárján egy revolvert vásárolt és elmutatta:

— Látod erre adtam ki az utolsó pénzemet. Ha senki meg nem ölte magát, majd meglátod, hogy én megteszem.

Az osztálytárs nem vette komolyan az öngyilkossággal való fenyegetőzést, mindemellett igyekezett megvizsgálni az elkészedett Rajcsevicsot. Odaadta neki a kért tíz dinárt és megígértette vele, hogy letesz végzetes tervéről.

Rajcsevics, amikor barátjától elvált bement egy trafikba, öt dinárért cigarettát vásárolt, majd egy hentesüzletben szalonlót veit és felment a szállodai szobájába. Bezárta maga mögött a szoba ajtaját és éjjeltáiban elkövette az öngyilkosságot. Amikor feltörték az ajtót, a fiatalember már félrebillent fejével holtan ült az asztal előtt, mellette a földön hevert a füstlő revolver. Az asztalon egy cédulát találtak, amelyen a következő ceruzával írt bucsusorok álltak:

»Engedjétek meg az enyéimnek, hogy hazavigyék a holttestemet és ne boncoljátok föl. Ez az utolsó akaratom. Mita«

Az öngyilkosság ügyében a csendőrség megindította a vizsgálatot, főleg annak kiderítésére, hogy ki nek a társaságában költötte el a szerencsétlen véget ért fiatalember a vizsgadíjra kapott pénzt.

A szovjet tüntetéseket készít elő a Balkán államokban

A Times leleplezése az augusztus elsejére tervezett zavargásokról

Londonból jelentik: A *Times* csütörtöki számának vezetőhelyén hatalmas cikket közöl a harmadik Internacionale legújabb terveiről. A cikk szerint a harmadik Internacionale vezetősége nincs megegyedve a májusi eredménnyel és ezért

a harmadik Internacionale augusztus elsejére nagyarányú tüntetéseket tervez az egész világon, főleg a Balkán államokban,

valamint Indiában és Egyiptomban. A zavargásokra a jelet sztrájkok fogják megadni. Indiában és Egyiptom-

ban egyidejűleg felkeléseket akarnak szítani.

Moszkvában júniusban nagy megbeszélést tartanak és itt fogják pontosan megállapítani az augusztusi világtüntetések programját.

Egy csoport szovjet utazó a napokban hajón indult el Délurópa felé és elsősorban Jugoszláviát, Görögországot és Bulgáriát fogják felkeresni.

A Times leleplező cikke különösen az érdekelt államokban nagy feltűnést keltett.

Pusztító földrengés dúlt Argentínában

Virágzó községek romokban hevernek, negyven ember meghalt

Buenos-Airesből jelentik: Hatalmas földrengés pusztított csütörtökön délután 5 óra 45 perctől reggel 9 óráig és majdnem szakadatlanul tartott. Villatueiben minden épület elpusztult. Melvinas községben tizen-nyolc ember meghalt és negyven megsebesült. A telefon- és táviróösszeköttetés teljesen megszakadt. A föld-

rengéssel egyidejűleg az egész környéken hóviharok keletkeztek, ezután szökőlan nagy hideg lett.

A földrengés sújtotta területen egymásután nyolc földlökést éreztek. A talaj sok helyen meghasadt és forró víz szökött fel a földből. A halottak száma eddig negyven.

Létrejött a megegyezés a jóvátételi kérdésben

Szeptember 1-ig kiűritik a Rajna-vidéket — 36,885.000.000 aranymárkát fizet Németország

Párisból jelentik: Ha a jelek nem csalnak és váratlan fordulat nem történik, akkor kész a megegyezés a német jóvátételi fizetések tekintetében, miután a német delegáció elfogadta Owen Young fizetési tervezetét. Már csak két német fentartás körül van eltérés, de a hangulat olyan, hogy Belgium márkafelvétele nem fog újabb nehézségeket okozni,

ezt kikapcsolták és a két kormány egymásközt fogja tisztázni a kérdést, a moratórium ügye pedig, amellyel a német birodalmi vasutak kötvényeinek tőkésítése kapcsolatos, minden valószínűség szerint sima megoldásra fog találni.

Csütörtökön éjfélig tárgyalt a szakértőkből alakított két albizottság és a tanácskozás a lehető legzűvelebb hangzó volt.

A megegyezés az, hogy a Young-féle fizetési terv 1929 április 1-ére visszaható erővel lép érvénybe, a Dawes-terv

pedig egész 1929 július 31-ig marad életben. Ez év augusztus 1-től kezdve 1966. április végéig Németország olyan részleteket fizet, amelyek 2050 millió aranymárka átlaggal számítva, — ezt az összeget jelölte meg Owen Young — 37 évi fizetésnek felelnek meg.

1966. április 1-től teljes 22 éven át a német birodalmat olyan összeg fizetésére kötelezi a terv, amely fedezi a háborus tartozásokat.

az évi törlesztések 1500 millió aranymárkától kezdve 1700 millióig emelkednek

az utolsó évben pedig 850 millióra csökkennek.

Az összes fizetések Owen Young terve szerint végeredményben 36,885,000,000 aranymárkát tesznek ki.

A dolgok ma úgy állanak, hogy a szövetséges szakértők a németekkel együtt fogják megszövegezni záró jelentésüket, amely a kormányok elé kerül. Ilyen körülmények között alapos a remény, hogy a jóvátételi szakértői konferencia hétfőn bevégeződik.

SPITZER KARLO

OKLEVELES ÉPÍTÉSZMÉRNÖK

ÉPÍTÉSI IRODÁJA

I., Badaličeva ulica 5.

A munkáspárt hatalmas győzelmet aratott az angol választásokon

A már ismert eredmények szerint a munkáspárt 283, a konzervatívpart 240, a liberálispart 50 mandátumot szerzett — Harminchét mandátum sorsa még nem ismeretes — A munkáspárt relatív többsége biztosítva van, de számolni lehet a párt abszolút többségével is — A liberálispart súlyos vereséget szenvedett

Macdonald-kormány előtérben

Londonból jelentik: A csütörtökön lezajlott angol választások nagy szenzációja a munkáspárt nagyarányú előretörése és győzelme.

Az eddig összeszámlált szavazatok alapján már megállapítható, hogy a Macdonald vezetése alatt álló Labour Party jelentékenyen megerősödve került ki a vá-

lasztási küzdelemből, míg a konzervatívpart igen sok mandátumot vesztett és a legnagyobb meglepetés a liberálispart példátlanul súlyos veresége holott Lloyd George pártjának nagy előretörésére számítottak.

London a választások napján

Csütörtökön, a választások napján London teljesen nyugodt volt. Fegyelmetlenül járult az urnák elé 28 millió választó, akik közül 13,300.000 a férfi és 14,800.000 a női szavazó.

Csütörtökön reggel csak abban különbözött az utcák képe a rendes hétköznapitól, hogy az alkalmazottak és munkások tömegei, csoportosultak az utcán, nem siettek munkahelyeikre, hanem előbb a szavazóhelyiségekbe mentek kerületenként, leadni szavazataikat. Erre való tekintettel a gyárakban és más üzemekben egy órával későbbben megjelentek. Reggel hét órakor nyitották meg a szavazóhelyiségeket. Nyomban megkezdődött a választás és jellemző, hogy mindenütt elől álltak a nők, munkások és női tisztviselők, akik hamar akartak leszavazni, hogy lehetőleg rendes időben érjenek munkahelyeikre. Az utcákon felszalagozott autók és társzekerek rohantak fel és alá, szállították a szavazókat. Egész családok együttmentek szavazni, nem mintha ugyanarra a pártra adták volna szavazataikat, mert nagyon gyakori eset volt és a szavazóhelyiségek előtt sokat beszéltek róla, hogy

míg a szülők konzervatív jelöltre szavaztak, gyermekeik a Labour Partyt választották. A szavazás menete délelőtt vontatottan haladt, csak az esti órákban tódultak a szavazóhelyiségek felé. Konzervatívok és munkáspárti jelöltek 69 kerület-

ben álltak egymással szemben, konzervatív és liberális jelölt közt választott 14 kerület és 13 kerületben szocialista vette fel a mérkőzést liberális jelölttel. Összesen 588 konzervatív, 570 Labour Party és 511 szabadelvű jelölt került választásra. A hatvannyolc női képviselőjelölt közül 30 munkáspárti, 25 szabadelvű, 10 konzervatív és 3 pártönkivüli volt.

Éjfel 11 óra 30 perckor jelent meg a vetítővásznakon az első választási eredmény: Megválasztottak 7 konzervatív képviselőt, 2 munkáspártit, 1 szabadelvűt és 3 pártönkivülit. Attól fogva sűrűn érkeztek be a jelentések. Rengeteg nép várta a választási eredményeket az éjszaka a Trafalgar-téren, ahol óriási transzparensek szikráztak.

Egész este beláthatatlan emberáradat hömpölygött London utcáin. A szállodák és éttermek zsúfolva voltak és minden az oxfordi és cambridgei versenynapok óriási forgalmára emlékeztetett. A tánchelyiségekben szinte tolongtak a táncoló párok és majdnem minden ember kezében trombita vagy kereplő volt.

A város löpöntáin fényoszlopok vetítették és megalonok harsogtak a választások részletes eredményeit.

A mozgófényképszínházakban többször megszakították az előadást és az újabb eredményeket hirdették ki. Az egyes pártok mandátumnyeréseiket az illető párt hível tomboló lelkesedéssel fogadták.

Két halottja van a választásnak

A választásoknak két halottja van. Az egyik vidéki választási irodában a szavazatok összeszámlálása alkalmával egy hetvenéves tisztviselő az izgalom következtében szívinfarktusban meghalt. Egy másik vidéki városban halálra égett egy harmincéves béna nő, akinek szülei és hozátartozói elmentek szavazni és ez-

alatt a lakásban tűz ütött ki. London egyes utcáin kisebb összetűzések voltak a különböző pártok hível között. Egyes csoportok kövekkel is megdobálták egymást, de a rendőrség mindenkor hamar helyreállította a rendet és komolyabb incidensre sehol sem került sor.

A munkáspárt hatalmas előretörése

A szavazatok számlálása egész éjszaka tartott. Hajnali öt órakor már meg lehetett állapítani, hogy a Labour Party várakozáson felül tört előre és Baldwin pártja háttérbe szorult.

Reggel öt óráig a választások eredménye a következő volt:

Konzervatív párt	78
Munkáspárt	121
Liberális párt	13
Egyéb pártok	4

A szavazatok a következőképpen oszlottak meg: Konzervatív párt 2,883.211 Munkáspárt 3,278.460 Liberális párt 630.292 Többi pártok 106.308

Péntek déli tizenkét órakor újból megkezdtek a szavazatok számlálását, amit reggel öt órakor félbeszakítottak. Londoni idő szerint déli 1 óra 15 perckor a mandátumok megoszlása a következő volt:

munkáspárt	139
konzervatív párt	92
liberális párt	17
egyéb pártok	4

Ezekben a kerületekben eddig a munkáspártnak 76, a konzervatív pártnak 155, a liberálisoknak 18 és egyéb pártoknak 3 mandátumuk volt.

A szenzáció a délután két órakor kihirdetett eredményeknél továbbra is a munkáspárt hatalmas előretörése. Ekkor a mandátumok a következőképp oszlottak meg:

munkáspárt	165
konzervatív párt	123
liberális párt	21
egyéb pártok	5

Tehát a munkáspárt abszolút többsége még fennáll és most már egész bizonyos, hogy a konzervatív párt nem tudja többé elérni az abszolút többséget.

A délután fél négykor kihirdetett választási eredmények a konzervatív párt némi előretörését mutatják. A mandátumok megoszlása ebben az időpontban a következő:

munkáspárt	206
konzervatív párt	173
liberális párt	26
egyéb pártok	5

A konzervatívpart eddig 75 mandátumot vesztett, amivel szemben csak kettőt nyert.

A munkáspárt eddig 77 mandátumot nyert és hármát vesztett. A liberális párt nyeresége 11, vesztése pedig 15 mandátum, míg az egyéb pártok 3 mandátumot nyertek és egyet vesztettek.

Délután fél hatkor a mandátumok a következőképpen oszlottak meg:

munkáspárt	268
konzervatívpart	227
liberálispart	45
egyéb pártok	5

Déli tizenkét órakor, amikor a szavazatok összeszámlálása és a részleges eredmények kihirdetése ismét megkezdődött.

Londoni utcáin lázas izgalom uralkodott.

A lapok különkiadásai ugyyszólván öt percenként jelennek meg és a közönség valóságilag megostromolja a rikkancsokat, úgyhogy az újságok pillanatok alatt elkelnek. Azokon a tereken, ahol az eredményeket kihirdetik, valamint a szerkesztőségek előtt beláthatatlan embertömegek várják az újabb eredményeket. A választások eredménye szerint

eddig a kabinet négy tagja szenvedett vereséget,

a munkaügyi miniszter, a kereskedelemügyi miniszterium parlamenti titkára, akinek állása megfelel egy politikai államtitkár állásának, továbbá a belügyminiszterium parlamenti titkára.

Baldwin, Lloyd Georget és Macdonaldot újból

megválasztották. Mandátumot kapott Lloyd George leánya is, aki liberális programmal lépett fel. Megválasztották Guines földművelésügyi miniszterét, Hicks belügyminiszterét, Huara légügyi miniszterét, Evans hadügyminiszterét, Henderson munkáspárti vezetőt, Lord Curzon vejét, Norway munkáspárti jelöltet és Wilkins asszonyt, a munkáspárt jelöltjét is.

Birminghamben Sir Austen Chamberlaint 43 szótöbbséggel választották meg.

miután pártja kívánságára újból összeszámlálták a szavazatokat. Vereséget szenvedett többek között a parlament volt helyettes elnöke, Hope is.

A megválasztottak között van Baldwin Olivér, a miniszterelnök szocialista fia,

aki most lett először képviselő. továbbá Sir Herbert Samuel, a liberális párt egyik vezére, aki tizenegyévi távollét után került be újból a parlamentbe, Saklatvalat, az előző parlament egyetlen kommunista tagját, a munkáspárti buktatta ki. Baldwin miniszterelnök feleségével együtt teljesen visszavonult.

Meglehetősen szenzációt keltett, hogy megbukott az állami főügyész és 133 szavazattal kisebbségben maradt Steel-Maitland közmunkaminiszter, akit a Labour Party jelölt győzött le. London egyik választókerületében többséget kapott Sir Rennell Rodd, a volt római nagykövet és az agg Balfour öccsét óriási többséggel választották meg konzervatív programmal egy londoni kerületben.

Még ezen a héten lemond a Baldwin-kormány

Bár általában mindenki számolt a munkásság megerősödésével,

az a hatalmas győzelem, amelyet a munkáspárt aratott, még magát Macdonald pártját is meglepi.

A munkáspárt választási irodában az emberek örömmámorban usznak. Az eddigi adatok szerint a választásokban a szavazók 77 százaléka vett részt.

Londonban az eddigi eredmények alapján bizonyosra veszik, hogy

az új kormány a munkáspártból vagy a munkáspárt és a liberálispart koalíciójából fog megalakulni.

Sauerwein a Matin-nek Londonba kiküldött munkatársa már pénteken hajnalban feladott táviratában a munkáspárt döntő győzelmét jelenti és megállapítja, hogy

bizonyosra vehető, hogy Anglia új kormánya Macdonald elnöklöte alatt fog megalakulni.

Há a munkáspárt mandátumnyerésége az eddigi arányban növekszik, akkor nincs kizárva, hogy Macdonald az alsóházban 300 mandátummal fog rendelkezni.

A konzervatív satió megállapítja, hogy a fordulat kizárólag a liberálisok zavarosban halászó taktikájának tulajdonítandó.

A szabadelvű jelöltek majdnem minden kerületben megosztották a polgári szavazatokat, a szocialistáknak relatív kisebbséggel sikerült bejutniok.

A polgári front megbontása, amelyet a liberális párt a legészserűtlenebb jelöltinlációval és a sikernek leg-haiványabb reménye nélkül tudatosan idézett elő, maguknak a liberálisoknak nem hozta a legcsekélyebb hasznot sem, sőt

a liberálisok még az ipari és kereskedelmi vidékeiben is döntő vereséget szenvedtek.

A liberális párt végleg megszünt komoly politikai tényező lenni és ez némileg elősegíti a helyzet tisztulását, mert lehetségesé teszi a két párt rendszeréhez való visszatérést.

A liberális lapok az elavult választási rendszert hibáztatják a kudarcért és alternatív választási rendszert követelnek.

A munkáspárt nagyarányú előretörését élénken megvilágítja az a tény, hogy 1924. őszén, vagyis a legutóbbi választásokon, amikor a konzervatív párt győzött, a választásokon a pártok számaránya a következő volt:

Konzervatív párt	420
Munkáspárt	151
Liberális párt	40
Pártönkivüli	4.

Az időközti választások során azonban a konzervatívok elvesztettek 21 mandátumot, amiből a Labour Party 9, a liberális párt 6 és a pártönkivüliek 6 mandátumot szereztek, úgyhogy a parlament feloszlásakor a pártok számaránya a következő volt:

Konzervatív párt	399
Munkáspárt	160
Liberális párt	46
Pártönkivüliek	10.

A munkáspárt most erősen tartja a mandátumok ötven százalékát és ha a további eredmények kialakulása után is megmarad a mostani arány, bekövetkezhetik az a nem várt esemény, hogy a munkáspárt az abszolút többség birtokában egyedül veheti át a kormányt.

A régi szokásokhoz híven a kormány hétfőn minisztertanácsot tart, hogy felajánlja lemondását a királynak.

Baldwin miniszterelnök valószínűleg már vasárnap véglegesen lemond.

Este fél nyolcig 578 mandátum sorsa vált ismeretessé. Ezek közül

Este fél nyolcig 578 mandátum sorsa vált is-

meretessé. Ezek közül 283-at a munkáspárt, 240-et a konzervatív párt, 50-et a liberális párt kapott, míg 5 mandátumot egyéb pártoknak jutott.

37 mandátum sorsa még nem dőlt el. Ezek a mandátumok azonban már aligra fogják lényegesen megváltoztatni a konzervatív és munkáspárti erőviszonyokat. Ilyen körülmények között befejezett ténynek tekinthető, hogy a mandátumok erős relatív többségét a munkáspárt szerezte meg.

A nyitva maradt 37 mandátumból 11 az egyete-

meké, így ezek valószínűleg a konzervatív pártnak jutnak, úgyhogy valószínűleg csak 26 mandátum sorsa eldöntetlen.

Minden valószínűség mellett szól, hogy abszolút többséget sem a konzervatívok, sem a munkáspárt nem tudnak szerezni és így előrelátható, hogy a munkáspárt a liberálisokkal koalícióban fogja átvenni a kormányt.

London 63 mandátuma közül 35 jutott a munkáspártnak, 25-öt a konzervatívok kaptak és csak két mandátum jutott a liberálisoknak.

Rallies Balázs plébános felszólalásában kiemelte, hogy ha hasznos munkaerőből van szó, fel kell venni a város polgárait közé akkor is, ha más nemzetiségű és nem szláv. Vidákovics Antal hasonló szellemben beszélt.

Pertics Iván és Nikics dr. újabb felszólalása után a közgyűlés megadta a feltételes illetőséget Fleischernek.

A közgyűlésen ezután a jogifakultás épületének restaurálásáról tárgyaltak. A közgyűlés egyhangúlag 250.000 dinárt szavazott meg és ebből az összegből megfelelő diákintézményt is fognak berendezni.

Tyuttyó Szilvákó ügyvéd kérte, hogy a közgyűlés tiltakozzon a noviszdai társadalmi körök mozgalma ellen, amelynek az a célja, hogy a szubotica jogifakultást Noviszadra helyezze át. A közgyűlés úgy döntött, hogy ebben az ügyben később fog határozni.

A közgyűlés a szokolegyesületnek és a rokkantaknak öt-öt ezer dinár segélyt szavazott meg.

A közgyűlés ezután hosszú vita után elvben hozzájárult ahhoz, hogy a városi kórházat a tartománynak adják át kezelésbe. Háromtagú bizottságot küldtek ki, amely a végleges megállapodást és a bérleti szerződést megkötöti a tartományi kormánnyal.

A képviselőtestület ezután hosszú vita után nyugdíjazta Rieger Dezső másodosztályú városi jegyzőt. A vita aközül forgott, hogy Riegernek, aki a háború idején itthon teljesített szolgálatot, kétszeresen kell-e számítani a háborús éveket. A többség az ellenkező álláspont mellett döntött és így Rieger Dezsőnek a háborús éveket nem számítoták be kétszeresen. Még több nyugdíjazás történt és különböző városi ügyeket intéztek el, majd hét órák az ülést Osztójics Szelimir polgármester bezárta.

Az angol király újból megbetegedett

György király állapota aggasztó

Londonból jelentik: Hivatalos jelentés szerint a király újból meghűlt és lázas, úgyhogy orvosai tanácsára egyelőre ágyban marad.

Lord Dawson első udvari orvost, aki Franciaországban töltötte szabadságát, táviratilag visszahívták. Az udvari orvos repülőgépen csütörtökön délután érkezett meg Londonba és egyenesen a windsori palotába szellett. Csakhamar értesítették a király állapotáról a walesi herceget, továbbá a yorki herceget és hercegnőt. Utóbbiak jelenleg Edinburghban tartózkodnak.

A király már a hét elején ismételt panaszok miatt, hogy nem jól érzi magát. Valószínűleg akkor hűllehetett meg, amikor a királyné hatvankettedik születésnapján délután a szobában uszondóba. Egyelőre még semmi sem mutatja, hogy a lezajlott betegség visszatérésétől kellene tartani, de itteni orvosi körök mindenesetre messzeemenő óvatosságot hangsúlyoznak, tekintettel a király előrehaladott korára és lábadozó

állapotára.

György király az éjszakát rendkívül nyugtalanul töltötte. Bár kezelőorvosának nyilatkozata szerint aggodalomra nincsen ok, az angol fővárosban a hangulat nyugtalan és nyomott.

György király állapotáról délután hivatalos bulletint adtak ki, amelyet három kezelőorvos írt alá. Az orvosi jelentés szerint a régi operációs seb kiújult és a mell jobb oldalán gennyi képződött, amelyből dőlendően szívórog a genny. A király közérzete kielégítő, mindamellett egyelőre ágyban kell maradnia. Az államügyeket továbbra is a király intézi.

A Walesi és yorki hercegeket még a pénteki éjszaka folyamán telefonon értesítették a király egészségi állapotában heállt kedvezőtlen változásról.

Beavatott körökből származó hírek szerint főleg azt tartják aggasztónak, hogy a láz dőlendően tart és attól félnék, hogy az uralkodó mell és hashártyagyulladására kiújul.

Bizottságot küldenek ki a Bunyevacska Matica működésének felülvizsgálására

Nagy vita Szubotica közgyűlésén a Matica földjéről és a feltételes községi illetőség kérdéséről

A szubotica képviselőtestület pénteken délután tartotta az évi első rendes közgyűlését. A közgyűlést három órák nyitotta meg Osztójics Szelimir polgármester. A közgyűlésen, amelyen a képviselőtestületi tagok majdnem teljes számban megjelentek, Vukics Ferenc városi főjegyző ismertette a polgármesteri jelentést.

A jelentés felöleli a városi közigazgatás az év első négy hónapjának munkáját. A jelentésből kiténik, hogy a város közegészségügyi viszonyai kielégítőek voltak. Januártól április végéig összesen száz kutya-harapás történt és mind a száz személyt a szubotica Pasteur-intézetben kezelték. A városi kórházban a négy hónap alatt 1647 beteget vettek fel, ezek közül 80 meghalt, 962 gyógyultán hagyta el a kórházat. Összesen 606 műtétet hajtottak végre a kórházban. A városi mentők 503 esetben vonultak ki.

Az állategészségügyi állapot kielégítő. Szubotica-ról a négy hónap alatt 10.951 kövér és 4 sovány sertést, 273 szarvasmarhát, 469 juhot szállítottak ki. A szubotica vágóhidon 881 szarvasmarhát, 1180 borjút, 1134 juhot, 2200 bárányt, 2519 kövér sertést és 168 malacot vágtak le.

Az év első négy hónapjában Szubotican 591 bűncselekmény történt. Ezek közül 368 esetben eredménnyel járt a nyomozás, 92 esetben eredménytelenül, míg 131 eset még nyomozás alatt van. A bünyügyi statisztika szerint 3 gyilkosság, 3 rablás, 52 betörés, 39 lopás bünténye, 304 lopás vétsége, 11 sikkasztás, 66 csalás, 1 zsarolás, 2 leányrablás, 4 erkölcstelen merénylet, 49 testi sértés, 1 párbaj, 16 gyújtogatás, 2 mérgezés és 17 különböző más büntény történt. Ugyanez idő alatt 14 öngyilkosságot jelentettek be. A rendőri fogdában 726 személy volt bezárva.

A polgármesteri jelentés megemlékezik az uccaburkolatok elkészítéséről, a Pozorisna ucca megnyitására, a Strossmajerova uccal új villamosvonal lefektetéséről. A vonal még nem kész, mert a villanytelep kötelező korlátokkal körülvenni a sineket. A Pasiesugárút kiépítésének részletes tervét most dolgozza ki a mérnök hivatal. Megemlékezik a jelentés arról, hogy a régi aszfaltokat fel fogják használni ebben az évben a járdák javítására.

Az első négy hónapban 10.055.781 dinár 19 para volt a város bevétele. December 31-ikén 2.198.653 dinár volt a maradvány. A kiadás 11.510.665 dinár 88 para volt.

A városi fogyasztási hivatal 131.345.50 helypénz, borfogyasztás címen 804.313 dinárt, ásványvíz adóért 24.654 dinárt, kövezetvám címen 374.563 dinárt, közlekedési eszközök adója címen 100.000 dinárt vett be.

A városi adóhivatalnál állami adó címen 5.014.424 dinár 59 para, községi pótdadó címen 4.415.589 dinár 72 para, tartományi pótdadó címen 411.880 dinár 95 para.

Adótarozások miatt az adóhivatal 1452 adóilletőséget vizsgálta, 762 esetben tüztek ki végrehajtást. de azt csak tizenkét esetben tartották meg.

A Bunyevacska Matica földje

A polgármesteri jelentéshez előzőnk Pertics Miskó szólt fel, aki beszéde elején visszapillantást tett a régi párturalom alatti állapotokra, amelyek a várost súlyos gazdasági helyzetbe sodorták. Az új rezsim hivatala van arra, hogy az elmúlt tíz év büncit jóvátegye.

— A régi párturalom gyermeke volt a Bunyevacska Matica — mondotta Pertics Miskó. — A Matica alapítóinak összekötöttései révén a város legszebb helyén 50.000 dinárért kaptak házhelyet, míg kétször a város, pártpolitikai célokból, 76 hold földet adott a Bunyevacska Maticának. A legnagyobb kultúrterület, hogy egy nagy koresmának, amelyet kulturális intézménynek neveztek el, a városi törvényhatóság 76 hold földet ajándékozott. Vizsgálják felül a Bunyevacska Matica működését és ha megállapítják, hogy nem fejt ki kulturális működést, a város vegye vissza a földet a Maticától.

Osztójics Szelimir polgármester kijelentette, hogy bizottságot fog kiküldeni a tényállás megállapítása végett.

Vidákovics Antal temperamentumos beszédében reagált Pertics Miskó beszédére. Véde a Matica intézményét, de kijelentette, hogy a Matica mai vezetősége valóban nem fejt ki kulturális működést, amit ő, mint a Matica egyik alapítója, szintén elítél. Ezért azonban nem lehet elítélni magát az intézményt. Ha van szerb, horvát, szlovén és jugoszláv Matica, miért ne legyen bunyevác Matica is? Szubotica, ahol 70-80.000 bunyevác él, kell, hogy a bunyevácok Athénje legyen. Tiltakozik az ellen, hogy a Maticát megszüntessék azáltal, hogy elveszik földjét.

Pertics Kálmán ipartestületi elnök kifejtette, hogy a Maticában a kulturmunka abból áll, hogy kártyáznak, isznak és mulatnak. Kéri, hogy bizottságilag vizsgálják felül a Matica működését.

Osztójics Szelimir polgármester újból kijelentette, hogy bizottságilag felül fogja vizsgálni a Matica működését és a legközelebbi közgyűlésen fognak határozni a Matica sorsáról.

Ezután nagy vita fejlődött ki az uccal fagyalt-árusításról és elhatározták, hogy megtöltik a főbb utonalakon az uccal árusítást.

Vita egy illetőségéről

Vukics Ferenc főjegyző ezután felolvasta azoknak a névsorát, akik feltételes illetőséget kértek a várostól. A kérvények legnagyobb részét kedvezően intézte el a közgyűlés. Szavazás közben igen érdekes vita fejlődött ki. Fleischer Márton malmos kérvényéről volt szó, amelyet a tanács elutasításra ajánlott. Vidákovics Antal képviselő megállapította, hogy Fleischer tizenhét éve Szubotican él és indítványozta, hogy adják meg neki az illetőséget. A vitában többen vettek részt. Nikics Fedor dr. egyetemi tanár is felszólt és azt fejtette, hogy nem szlávoknak nem kell Szubotican megadni az illetőséget.

Az első jugoszláv sportrepülőgép próbarepülése

A „Szürke Szokol” csütörtök délután a noviszdai repülőtéren kitűnően sikerült próbarepülést végzett és 140 kilométer gyorsaságot ért el

Noviszdáról jelentik: A noviszdai Ikarusz repülőgépgyár — amint a Bácsmegeyi Napló már megírta — Mickl József, a világhírű konstruktor tervezete alapján „Szürke Szokol” néven egy egészen új típusú kis repülőgépet készített, amely kizárólag sportcélokat van hivatva szolgálni és 40 lóerős motorral van felszerelve. A repülőgép üresen 240 kiló, két utassal és hat órai repüléstartamra szükséges üzemeltetőkkel együtt pedig 450 kiló súlyú. Az új repülőgéptípus, amely a repülőgépgyártás terén forradalmat jelent, „Sivi Szokol” (Szürke Szokol) nevet kapta és mákszimális gyorsasága óránként 140 kilométer.

Az Ikaruszgyár most készült el ezzel a szenzációs új repülőgéppel, amely könnyűségénél és olcsóságánál fogva, — a gép teljesen felszerelve 130.000 dinárba kerül, — uttörő a repülés terén és lehetővé fogja tenni, hogy a jugoszláv polgári aviatika hatalmasan fellendüljön.

A „Szürke Szokol” csütörtökön került ki az Ikarusz-repülőgépgyár műhelyéből és még csütörtökön kivontatták a noviszdai repülőtérré, ahol Strizsevszki Szergej, a jugoszláv légiforgalom hírneves pilótája, a sokszorosan kitüntetett orosz hadipilóta, délután hat órák meghívott szakértőközönség jelenlétében az első próbarepülést végezte.

Csütörtökön délután fél hatkor hatalmas vihar vonult végig Noviszad felett és a vihart követő óriási felhőszakadás elmultával vontatta ki a hangárból a karsus és tetszős kis repülőgépet, amellyel Strizsevszki Szergej pilóta már az első start után a magasba emelkedett. Rövid nekifutás után a gép kitűnően startolt és minden várakozást messze túlszárnyalva, nagyvenőt percig bravuros repülést végzett. A gép kitűnően emelkedett és gyorsasága, már tízkilométeres ut után túlhaladta a hozzáfűzött várakozásokat, miután 140 kilométer sebességet ért el. A szakértők meglepődve szemlélték a „Szürke Szokol” pompás siklórepülését és megállapították, hogy a gép felszállásához és leszállásához nagyon kis területre van szükség, ami sportrepülőknél nagy fontossággal bír. Nagyvenőt perc után Strizsevszki Szergej leszállt a „Szürke Szokol”-ra és üdvözölte Mickl József konstruktort, akinek gratulált pompás újszerkeztű géptípusához.

Az első sikeres próbarepülés után Konovics Dimitrije, az Ikarusz repülőgépgyár vezérigazgatója, most már a közel napokban a képet bemutatja egy hivatalos szakértőbizottságnak, amely a repülési engedélyt a gép számára meg fogja adni. A „Szürke Szokol” Ljubliában június 17-én, a Ljubljana Aeroklub rendezésében megtartandó, kizárólag polgári személyek részére rendezendő országos repülőversenyen, valamint a franciaországi Orlyban augusztus 9-ikén kezdődő nemzetközi versenyen is résztvesz a pilótaként magával konstruktorjával: Mickl Józseffel.

A csütörtöki próbarepülés fényes sikere után az Ikarusz repülőgépgyár teljes bizalommal néz az Orly-i repülőverseny elé és bizonyos, hogy a „Szürke Szokol” méltóan fogja demonstrálni a jugoszláv repülésörvendetés fejlődését.

OROSZORSZÁG

**Dr. Munk Arthur
emlékiratai**

(Oroszországban semmi se lehetetlen — Gyaloglás a hómezőkön keresztül — Vanyka, az életmentő ló)

TIZENNEGYEDIK FEJEZET.

Igy hívták ezt az állomást: *Buj*. Nem a csufneve volt ez a falunak, hanem az igazi. A furcsa nevű állomás a Vologda felé vezető vasútvonalon fekszik. Kapus zászlós még szójátékokat is csinált jókedvében a falucska nevéből.

Jó kedvünk volt: közel járunk a várva várt kórházi beosztáshoz. A legfőbb ideje, hiszen már teljes öt hónap óta légt a levegőben, bumliunk, kérényezünk, éhezünk a legnagyobb bizonytalanságban. És a hadifoglyokórházakban nagy az orvoshiány...

Most azán végre dolgozhatunk...
Az állomás perronján csájtunk. Valóságos embergyűri vett bennünket körül: bámészkodó férfiak, nők, gyermekek. Már két éve nem láttuk hadifoglyokat. Még az állomás csinovnikjai is abba hagyták az csájtást, hogy megnézzék, mi-féle fogolytranszport érkezett a faluba.

A jókedvet, bizakodást csakhamar szomorúság váltotta föl. Megtudtuk a civilektől, hogy *Buj*-ban nincsenek hadifoglyok, a vidéken kórház sehol sincs és hogy a legközelebbi láger ide százhusz vertysznyire van *Vetlugán*, az is *bünyető láger*. A sztársi is megkapta a bumágákat az állomás katonai parancsnokától, világosan állt az iráson utazásunk végcélia: *Vetluga*. A sztársi azonban kiadta a parancsot az indulásra: *gyalog* kell megtennünk az utat *Vetlugáig*, mert vonat nem vezet oda.

Százhusz verszt... a decemberi hidegben, gyalog...

Most már ráeszméltünk a kozsuhóvi lágerkomandáns »szivességre«. Hogy majd *azonnal* fog intézkedni... Ugy látszik radikális megoldást talált az alezredes... De ki gondolta volna? Milyen szívesen fogadta a küldöttséget, milyen barátságosan lekezelte velünk... Hm. Csak nem volt része a panamában az alezredesnek is...? No ezt jól megcsináltuk.

Kórházi beosztást vártunk és büntető lágerbe dugnak bennünket egy Istentől elrugaszkodott helyen, százhusz vertysznyire a vasútvonaltól. *Zimányi* doktor, akinek csak ritkán hallottuk a hangját, most megszólalt:

— Hát bizony kár volt deputációba menni.
— Wass sagt er? Wass sagt der *Zimáni*?
— kérdeztek izgatottan a német orvosok.
Eichler megismogatta borostás állát:
— Most már késő minden. — mondta — Az oroszokat nehéz kiismerni...

— En tudtam előre, hogy rossz vége lesz a dolognak, amikor éjszaka kihúzzák az embert a meleg ágyból — tette hozzá *Lukács*...

Horvát nagyokat sóhajtozott. Kék szemei könnyben usztak, amint nehezen kinyögte:

— Csak legalább elbucszhattam volna a nőmtől... Kőlesőn kérhettem volna még pár száz rubelt... Ilyen pech...

Schultze, a német orvos ezt hajtogatta:
— Ha én ezt tudom!...

Ja igen... ha ezt előre tudtuk volna... Ha az ember mindent előre tudna. Ha tudtam volna hogy kitör a világháború, akkor még *békeidőben* kidobattam volna magam a katonaságtól, megvesztegettem volna a sorozó ezredorvost és most legrosszabb esetben valamelyik vöröskeresztes kórházban dolgoznék — otthon. Ha tudtam volna... Hm...

A bécsi fogorvos idegesen szivta mahorkáját:
— Ki gondolta volna, hogy az alezredes... Esetleg részt is kapott... De hiszen Oroszországban semmi se lehetetlen...

December első vasárnapja. A hideg nappal még megjárt. De éjjel elviselhetetlen volt. A vidéket vastag hóréteg fedte. A kis orosz faházak alig látszóttak ki a hóból, a háztetők roskadoztak a méteres hóréteg súlya alatt.

Alig látni az uccán embert. Itt-ott feketélik a vakító kék hóban egy-egy fekete árnyék: fülleg subájába burkolózó alak filiceszmában topog a ropogós hóban. Mindenki a meleg kályha mellé bujik a szamovár közelébe. A gondosan bezárt ablaktáblákra a csikorgó hideg jégvirágos függönyöket rajzolt.

Furesán festünk az uccákon könnyű kabátokban, nyári katonasapkákban...

Az sztársi kiadta a parancsot:
— Gyalog megyünk tovább. Peskom!...

Meg akart bennünket ijeszteni. Amikor erővelsen titakoztunk a gyaloglás ellen és amikor kijelentettük, hogy gyalog egy lépést se teszünk, inkább meghalunk, a sztársi

kemény szíve is megpuhult. Amikor pedig »felsőbb parancsra« hivatkozott, néhány cári rubel megnyugtatta lelkiismeretét.

Beleegyezett, hogy *saját költségünkön* bérelhetünk szánkókat — ha nem akarunk gyalogolni. Maguk az örök mentek szét a faluba — szánkót keresni, mi pedig kenyér után néztünk.

Sorra jártuk a parasztházakat, hogy van-e eladó kenyérük. Az adott kenyérért nem fogadtak el sehol se pénzt.

Mi volt ez, ha nem koldulás?
Hát már itt tartunk: diplomás orvosok, öreg medikusok kenyérért kopogtatnak az orosz muzsikoknál, koldulnak.

Egy óra múlva már az állomás épülete előtt állottak a kis orosz egylovas szánkók. Apró, hosszuszörű, nagyfejtű kis lovak álltak türelmesen a nyakuk felett ivelő »hamut« alatt és vártak az indulásra. A lapos, háromszög alakú parasztszánkók oldalát rudak védték a felborulástól.

Minden szánkóra öt ember jutott: három hadifogoly, egy szuronyos ör és a kocsis. Az én szánkómra *Eichler* és *Lukácsot* osztottuk be, hogy együtt maradjon az »ezred«.

Megindult a szomorú menet délnyugati irányban. A holmik mellett csak két ember számára volt férőhely, a kocsison kívül, azért kettő állandóan gyalogolt. De a hideg is könnyebben volt elviselhető menetelés közben. A nagyszágos konvoji ur természetesen már magas hivatalánál fogva is állandó »utazó« volt. Végigheveredett a szalmán és — aludt.

Szánkónk mindjárt az ut első szakaszánál lemaradt. A kocsis az uton vallotta be, hogy kis vörösszörű lova ma már egyszer megtette ugyanezt az utat.

A kocsis nagy bundájában is fázott. Mi valamennyien csontig fagyunk és így nem éreztük már a — hideget.

A ló a mély hóban csak lépésben haladhatott előre a széles, beláthatatlan orosz hómező egyetlen utmutatója az a keskeny szánkónyom volt, a mit az előtünk haladó szánkók hagytak maguk után. Sehol egy ház, vagy telegráfoszlop, kilométerkö, csak erdő, mindenütt csak erdő hómező. Szótlanul bandukoltunk a szánkó után.

Hová megyünk? Milyen sors vár ránk?
Örültünk, hogy legalább a holmiainkat nem kell cipelni. A szánkón fektett a konvoji mellett *Eichler* idomtalan nagy katonai faládája, *Lukács* kicsiny koffere és az én fonott kínai kosaram, a mit *Glatstein* doktortól örököltem.

Az első éjszakát — negyven verszt után — egy kis falusi parasztházban töltöttük. A szuronyos ör egyszerűen kijelentette a muzsiknak, hogy a házában éjszakázunk. Az egész kis viskóban mindössze egy szoba volt. A szobában hanyakemencébe épített nyitott tűzhely, ott főztek. Leheveredtünk sorba a földre, az újságpapírokkal beragasztott ablakok alá.

A padló csak úgy hemzsegett a szürke, svábhogárszerű fabogaraktól, a tarakánoktól. A faház gerendáiban tanyáznak ezek a bogarak, az oroszok habonából nem pusztítják el őket. Azt tartják, hogy a tarakánok tűzvész ellen védik a gyulékony faházat.

Csakhamar elnyomott bennünket az álom. Éjfélután énekszóra ébredtünk fel. Kinyitottam a szemetet: azt hittem, hogy álmodom.

A kis szobában körben fonószekek és rokkák voltak elhelyezve és fiatal lányok ünnepi ruhában fontak. Szorgalmasan háították a rokkát, villámgyorsan sodorták az orsót, szaporán folyt a munka. A banyakemence felett a kuckóban egy fiatal síheder ült és harmonikáját nyaggatta. Vagy tíz lány font itt egymás mellett, minden lány mögött a legénye. A szoba közepén logó petróleum lámpás világította meg a festői tarkabarka csoportot. Úgyet se vetettek a földön alvó plénikre, ránk se néztek. Szomoruan énekelték:

Ah vi szénii, moji szénii
Szénii novije moji
Szénii novija klenovija
Reset csetija...

Aztán felcsendült a sokat hallott *Volga-dal*:
Volga, Volga maty rodndj
Volga matuska rék...

Felültünk és szétnéztünk: egy csomó szép, habfőhőz bőru lány volt köztük. Megállapítottuk, hogy ezeknek az orosz nőknek azért van olyan habfőhőz bőru, mert sokat fürdenek.

A sok közül és ékezdett szemezni vele. Amikor figyelmeztettük, hogy otthon menyasszonya van,

azt felelte, hogy az orosz lány feltűnően hasonlít a menyasszonyára, tehát nem követ el — csalást. A lány azonban közömbösen font, *Lukácsot* észre se vette.

Közben újból elálmosodtunk: álomba ringatott bennünket a mélabus orosz dal.

Másnap reggel folytattuk utunkat. A többiek már korábban indultak: láttuk a katonabakancsok nyomát a hóban. Külön ismertük már a német orvos, külön a *Zimányi* doktor szeges cipőjének nyomát.

Estefelé hatalmas hóvihár keletkezett, amely pillanatok alatt elsöpörte a szánkó-nyomokat. Az utat pár perc alatt befújta hóval a szél, a vihar szinte elradírozott előlünk minden emberi nyomot. Hirtelen koromsötétség borult a hólepte táira. Már alig láttuk egymást. A vihar mind erősebben tombolt és minden irányból hőtömegeket csapkodott ránk.

A kocsis teljesen szabadiára hagyta a lovát és ijedten magyarázta nekünk, hogy ilyenkor »buránál« arra kell menni, amerre a ló viszi az embert.

És a kis orosz ló, a *Vanyka* szaporán lépkedett a viharban. Néha-néha megállt, kinyitja magát, aztán újból nekirugszkodik. Most már valamennyien a szánkó után gyalogoltunk, hogy megkönnyítsük *Vanyka* munkáját.

Teljesen rákesteledett. Olyan sötét lett, hogy már csak szürke árnyékokat láttunk magunk körül. Közben a vihar mind erősebben tombolt, mintha láthatatlan kezek óriási lapátokkal hányták volna a nyakunk közé a havat.

Órák hosszat botorkáltunk, csuszáltunk, bukdácsoltunk a hóvihárban. Fogalmunk se volt, hogy merre járunk, de a kocsisunk is teljesen elvesztette a tájékozódást.

A lábainkat már alig éreztük. A fülünk zugett, a fejünk nehéz volt: valami álomosság lepett meg bennünket. A járásunk teljesen öntudatlan lett, gépszerű.

Eichler, a sok vihart látott zászlós, remegve mondta:

— Nem bírom tovább...
Lukács nyögdecseelve tette hozzá:

— Meg kell dögleni az embernek...
Bennem ujult erővel támadt fel az érzés:

— Hát mégis csak el kell pusztulni...
Vanyka, a kis vörös ló se bírta tovább. Nagyokat fujt, prüszkölt, aztán zihálva megállt. A lecsorgó hóval vegyült izadtság azonnal jégcsapokká fagyott hosszú szőren.

A konvoji éktelenül káromkodott, ordított. A fiatal kocsis sirni kezdett, letérdelt a hóba és imádkozás közben sűrűn vetette magára a keresztet.

A vihar és hófőrtég csak most adta ki igazán teljes erejét: ellenállhatatlan erővel száguldotta végig a nyílt mezőket, minden utjába eső tárgyat elsöpört, betakart.

Eichler szeretett volna rágyújtani, de nem sikerült neki.

— Ha már meg kell dögleni, — mondta panaszosan — akkor legalább mégegyszer utoljára fel fogunk melegedni.

Elvette a fegyvert az őrtől és a puska tusával dühében szétverte idomtalan koffertét, maglyát rakott és a szalma segítségével meggyújtotta. Hasonló sorsra jutott rövidesen *Lukács* katonaládája is. A holmiakat átrakták az én kínai koffereembe.

A felcsapó lángok mellett kissé felmelegedtünk. A meleg látszólag a ló gémberedett lábainak is jót tett. A tűz martaléka lett a szánkó két oldalfája és minden felesleges alkotórésze is. Még cigarettára is gyujthattunk a tűz mellett.

Órák nem volt, nem tudtuk hány óra van, de éjjel már elmúlhattott.

A tűz elhamvadt, már csak a parazsa pirosított hágyadt fényvel.

Szótlanul bámultunk egymásra.

Te jó Isten, hát itt kell befejezni életünkét? Ezer biztosnak látszó halál került már el bennünket a háborus évek alatt, a minap menekültünk meg a megfulladástól és most mégis, mégis értünk jött az igazi, az utolsó...

És majd csak tavaszkor, ha a hó elolvad... Eh... De nem... nem... mi élni akarunk. Hiszen ha ezt az éjszakát a háború után, a csendes béke éveiben elmesélem valakinek, a szemembe fogja vágni: *hazugság*. Igen: minden hazugság, hazugság, csak egy igazság van... Egy igazság van a világon: az Élet... Az Élet: minden. A Halál: semmi...

— Ha... ha...
Mi ez? Valaki kacag? Kinevet? Nem: csak a konvoji ásitózik, küzd az álomossággal.

— Hé, tovaris! — *Nyilza* szpáty! Ne alud! Eszembe jut *Weisz* ezredorvos. Most már bizonyára otthon van. Átadta másnak a helyét. De él: egész biztosan életben van. És életben van *Strasovec* őrnagy is, nyugodtan alszik valamelyik szibériai lágerben, törzstisztnek járó külön szobában.

A torkomat valami úgy szorította... A hideg elviselhetetlen...

(Folytatása következik).

A munkanélküliség vámszedője

Hat hónapra ítélték egy napszámost, aki a cservenkai cukorgyár részére megbízás nélkül munkásokat toborzott

A szubotícai törvényeseken héttől tárgyalta Sztarcevic Mátó tanácselnök büntető tanácsa a csalással vádolt Szél János napszámos bűnügyét, aki a vád szerint 1924. október havában azzal hitegetett munkásokat, hogy ő a cservenkai cukorgyár részéről meg van bízva gyárimunkások felvételével és ezen a címen a munkásoktól pénzt vett fel. A munkások nem jutottak az ígért munkához és kiderült, hogy a gyár sohasem bízta meg Szél Jánost azzal, hogy részére munkásokat vegyen fel.

A tárgyaláson a közbíró Makszimovics Szevetilav vezető államügyész képviselte. Az elnök, megnyitva a tárgyalást, részletesen kihallgatta Szél Jánost. A vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Több munkás megkérdte tőle a piacon, hogy hol szokott ő télen dolgozni. Azt felelte, hogy a cservenkai gyárban. A munkások erre azt mondták, hogy ők is szeretnék ott munkát kapni és felkérték, hogy járjon közbe, hogy a gyár őket is felvegye. Ő erre vállalkozott és kért mindegyiktől öt-öt dinár utóköltiséget. Miután többször kellett telefonálni is, nem futotta az öt dinárból és még további öt dinárt kért.

Az elnök: Hány munkásról volt szó?

A vádlott: Ötven-hatvanról.

Az elnök az iratokból megállapította, hogy száz munkás jelentkezett és pedig hatvan férfi és negyven nő, akikről a vádlott tíz, husz, harminc dinárnyi előleget vett fel. A vádlott ezt tagadta és megmaradt amellett, hogy csak ötven-hatvan munkással tárgyalt és tíz dinárnál többet nem vett fel tőlük. A gyár fel is vett tizenkét munkást. A vádlott után Kapás György gyárimunkást hallgatta ki a bíróság tanúként. Előadta, hogy a vádlott azt mondta neki, hogy a cservenkai cukorgyár megbízza őt az igazgatóság megbízása alapján akar munkásokat felvenni.

Plavics István gyárimunkás tanuvallomásaiban szintén azt mondta, hogy a vádlott a gyár megbízottjaként mutatkozott be, holott kiderült, hogy semmiféle megbízása a gyár részéről nem volt munkások toborzására. Kapás György jelentette fel a vádlottat a csendőrségen. Ürmös József gyárimunkás hasonlóan vallott. Ezután Makszimovics Szevetilav ügyész mondta el vádbeszédét, amelyben utalt arra, hogy szegény munkanélküliek megkérőzéseiről van szó.

Tudjuk, hogy gyakori eset — mondotta az ügyész — hogy szegény munkanélkülieket azon a címen, hogy fényes munkaalkalomhoz jutnak, Kanadába, Braziliába és Délamerikába csalják. A vádlott lényegében ugyanazt tette, mint azok a lelketlen ügynökök, akik a munkásokat ilyen távoli világrészekbe csábítják, csak hogy pénzt szerezzenek rajtuk.

A bíróság ezután meghozta ítéletét, amely szerint bűnösnek mondotta ki a vádlottat csalás bűntettében és hatlavi börtönre ítélte.

A racionaliális életbiztosítás

A Croatia biztosító társaság érdekes újítása

Az életbiztosítás fogalma annyira beidegződött a köztudatba, hogy a mai gazdasági élet egyszerűen elképzelhetetlen már nélküle. Milliós és milliós egyén bízva ilyen módon agkori ellátással, illetőleg a családjáról való gondoskodást a biztosító intézetekre. A tudományosan kipróbált módszerek, amelyek az életbiztosítás alapszik és a komoly és szolid elvek, amelyek az intézetek terjeszkedését lehetővé teszik, korlátlan érvényesítési lehetőségeket nyertek a legszélesebb alapokon és hatalmasan kiépített viszontbiztosítási intézményben. Ennek segítségével a biztosító intézetek — amelyek egyébként nyilvános számadásra kötelezett vállalatok — teljes biztonsággal vállalhatják az alacsonyabb vagy legmagasabb összegű biztosítások bármily tömegének kockázatát.

Egyesek előítélete szerint az életbiztosítás célszerűsége, szükségessége csak bizonyos foglalkozási ágakra nézve áll fenn. Merőben téves, régen túlhaladott ez a felfogás! Mindenkinek szükséges: szegénynek és gazdagnak, öregnek és fiatalnak, vállalkozónak és alkalmazottnak, hivatalnoknak, munkásnak, földművelőnek, egyszerűen: minden embernek. Hisz épen erre vezethető vissza, hogy az életbiztosítás, amely pár évtizeddel ezelőtt tényleg csak a szabad pályákon élőkét vonzotta, ma már annyira általánossá lett és oly óriási mértékben föllendült. Az életbiztosítás rohamos térhódítását nemcsak az idézte elő, hogy a társadalomnak egyre szélesebb rétege ébredt az életbiztosítás célszerűségének tudatára, hanem nagy részben az is, hogy a korszerűen fellépő intézetek igyekeztek a közönség mai igényével lépést tartani és kívánságaihoz alkalmazkodni.

Mik ezek a kívánságok? Első sorban az, hogy az életbiztosítás ne csak a hátrahagyandó családról való gondoskodás legyen, hanem egyszerűen mind takarékoskodás, tekegyűjtés a biztosított egyén öreg napjaira. Mert a legtöbb ember gazdasági ereje nem győzi a két irányban való gondoskodást: külön a hátrahagyandó családról és külön a tókeről, amelyre szüksége lesz az

agkor elérése után. Az életbiztosítás intézményének tehát ezt a két célt egyszerre kell szolgálnia. Emellett természetesen az is fontos, hogy az életbiztosítás rentábilis és mégis olcsó legyen.

Kereskedők, bankárok, iparosok, szóval mindazok, akiknek keresete tőkéjük forgalmából ered, minden befektetésnél fokozott figyelemmel vannak a befektetés rentabilitására. Ha az életbiztosítási kötvény feltételeiben megállapított időpontot megéri és a biztosított összesen megkapja, kétségtelenül kamatvesztést szenved, habár csekélyebb mértékűt is. A kalkuláció ugyanis ilyenformán: Kötök egy 100.000 dináros életbiztosítást 20 évre. Ha a kötvény megéri és halálesetre szól, átlag 4500 dinár évi díjat fizetek. A 20. évi időtartam alatt bármikor meghalhatok és ez esetben örökösöim megkapják a 100.000 dinárt. Ez egészen jól van. Amde ha megérem a 20. évet, akkor én 20-szor 4500 dinárt, vagyis 90.000 dinárt fizetem be és kapok pedig 100.000 dinárt, tehát mindössze 10.000 dinárral többet, mint amennyit befizettem. Mig ha én a lefolyt 20 év alatt azokat a 4500 dinárokat takarékpénztárba tettem volna, ezek az évi betétek kamatos kamataikkal magasabb összegre emelkedtek volna és 100.000 dinárnál nagyobb

tőke fölött rendelkezném.

A biztosított egyén, főleg az üzletember az életbiztosítást csak akkor tekinti rentábilis befektetésnek, ha a befizetett díjak a takarékbetétekhez hasonlóan megfelelő hozadékot nyújtanak, hogy megélés esetén se szenvedjen kamatvesztést.

A közönség ilyen igényeinek már ugyancsak nehezen felelhet meg a legmodernebb biztosítási technika is. Ehhez először azt a súlyos kérdést kell megoldani: miből fedezze az intézet az életbiztosítással vállalt rizikót — azoknak a biztosítását, akik hamarabb halnak meg — ha megélés esetén a befizetett díjakat és azok kamatait a biztosított egyén kielégítésére kell fordítani?

Mindazonáltal sikerült a legrégebb hazai biztosító intézetnek: a Creatianak egy olyan tarifalombnációt összeállítani, amely alkalmas a biztosítás ideális formájának, a rentábilis életbiztosításnak a megvalósítására. Különösen érdekes, hogy épen belöldi intézet hívta létre az életbiztosításnak ezt az egészen újzerű — és tudomásunk szerűt eddig külföldön is ismeretlen — formáját. Ebben ismét újabb jelet látunk annak, hogy a »Croatia« semmi fáradságot nem kímél, hogy a biztosítás intézményének színvonalát hazánkban fölemelje.

A zsúfolt fürdőben belefulladt a Péter király csatornába egy szombori borbély

Senki sem vette észre a szerencsétlenséget

Szomborból jelentik: A szombori strandfürdőben pénteken nyitott meg a fürdőszöveg és a fürdésnek már az első nap halálos áldozata van. A strandfürdőben abban az időben több százan fürdöttek és a halálos szerencsétlenséget csodálatosképen senki sem vette észre.

Csütörtök délután igen szép idő volt Szomborban és a fürdőzők száza mentek ki a Péter király-csatornába a fürdőszövegbe, ahol épen aznap nyitották meg a fürdőszöveget. Délután négy órakor ment ki a strandra több barátjával együtt Burnács Iván borbély is, aki a Szloboda-szállóban levő borbélyüzletben van alkalmazva. Burnács társasága mielőtt a strandra ment volna, betért a dalmát hospicéba és ott a társaság tagjai megittak néhány liter bort.

Burnácsok levették a strandon és Burnács, aki meglehetősen sokat ivott, azonnal bement a vízbe és átuszott a másik oldalra, ahol a homokstrand van. Társai

ettől kezdve nem látták, de ennek nem tulajdonítottak nagyobb jelentőséget, mert azt hitték, hogy Burnács lefektűt a homokba és elaludt. Estefelé a társaság tagjai hazamentek anélkül, hogy Burnácsot keresték volna.

Késő este, amikor a strandot bezárták, a kabinos megtalálta egy kabinban Burnács ruháját. Azonnal jelentést tették a rendőrségnek, de miután közben jessőtédett, egyelőre le kellett mondani a keresésről.

Péntek délelőtt kezdtek keresni Burnács holttestét és a halászok rá is akadtak a strand tulsó oldalán a trambulin alatt a holttestre.

Mint hogy a strandnak ezen a részén állandóan nagyon sok ember tartózkodott és senki sem vett észre semmit, valószínű, hogy Burnács a trambulínról beugrott a vízbe, szívverését kapott és anélkül, hogy segítségért kiáltott volna, nyomban elmerült.

Burnács holttestét beszállították a hullaházba, ahol fel fogják boncolni.

HIREK

— A pénzügyminiszter és a földművelésügyi miniszter audienciája. Beogradból jelentik: Ófelsége Alekszandar király kihallgatáson fogadta Svruga Stankó pénzügyminisztert és Franges Ottó földművelésügyi minisztert.

— A minisztertanács ülése. Beogradból jelentik: A kormány tagjai pénteken Zsivkovic Petár miniszterelnök elnöke alatt minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács folyó ügyeket tárgyalt.

— A külföldi követek a külügyminiszternél. Beogradból jelentik: Kumanudi Koszta helyettes külügyminiszter pénteken fogadta Dard angol követet, Galli olasz követet, Förster báró magyar követet és Koszter német követ látogatását.

— A szubotícai Sakk-kör új helyisége. A szubotícai sakk-kör a Sztip-csüfé vendégházban új, kényelmes otthont talált. A kör tagjainak külön terem, illetőleg a nyári hónapokban a terasz áll rendelkezésükre. Vasárnap, június 2-ikén már az új helyiségben találkoznak Szubotica sakkosói, akik a helyiségkérdés ilyen szerencsés megoldásával bizalommal tekinthetnek a további fejlődés elé. A kör vezetősége az új helyiségben sorozatos előadások rendezésével óhajt élénk sakkéletet teremteni.

— Új pénzügyigazgatósági előadók Szomborban. Szomborból jelentik: A pénzügyminiszter a szombori pénzügyigazgatósághoz pénzügy előadóknak nevezte ki Szelimovics Halim focsai és Tomics Koszta konyicei pénzügyigazgatósági tisztviselőket.

— A noviszadai küldöttsége a szubotícai jogi fakultás áthelyezését kérte a közoktatásügyi minisztertől. Noviszadról jelentik: Irinej püspök és Berota Braniszlav dr. noviszadi polgármester tiszteletű küldöttség vezettek Makszimovics Bözsa közoktatásügyi miniszterhez. A küldöttség tagjai voltak dr. Adamovics István az ügyvédi kamara elnöke, dr. Szekulics Milán a kamara ügyésze, Klicin Predrag tanácsnok és Vrhovac Radivoj, aki azonban kimentette magát. A küldöttség a közoktatásügyi miniszter elé tárta azt a memorandumot, amelyben kéri a szubotícai jogi fakultásnak Noviszadra való áthelyezését. Irinej püspök beszédében felsorolta azokat az okokat, amelyek a kérést indokollák. Noviszadon vannak a felsőbb bíróságok, ott van a legmodernebb és legnagyobb könyvtár a Matice könyvtára és így az egyetemi tanulók részére

sokkal több eszköz áll rendelkezésre tanulmányaik sikeres folytatására. Közölte a püspök azt a értesülést is, hogy a fakultást végképen meg akarják szüntetni. Makszimovics Bözsa válaszában megcáfolta ezt a hírt, a továbbiakban pedig azt mondta, hogy a noviszadai kérését a kormány elé terjeszti. A kormány objektíven meg fogja vizsgálni, hogy valóban kívánatos és célszerű-e fakultás áthelyezése. A miniszter arra kérte a küldöttség tagjait, hogy várják be türelemmel a kormány döntését, amely minden tekintetben kielégítő, de objektív lesz.

— A long-islandi autóversenyen a közönség soraita rohanat és két nézőt agyongázolt egy versenyautó. Long Islandból jelentik: Az autóversenypályán egy automobil kilendült egyensúlyából, a közönség közé rohant és két nézőt megölt.

— Lángban áll egy romániai petróleumtelep. Bukarestből jelentik: Moreniben csütörtökön délelőtt fölrohant a Romano-Americana társaság egyik nagy petróleum szondája s a robbanás olyan földalatti erupciót okozott, hogy azt Pleestiben is érezték. A robbanás következtében óriási lángok csaptak fel, amelyek száz méteres magasságukkal nagy távolságból is láthatók és éjjel az egész környéket megvilágították. A lángok körül olyan hőség van, hogy félkilométernyi körzetben a területet nem lehet megközelíteni. A Romano-Americana társaság táviratolag hívott specialistákat a tűz elfojtására. Minden jel arra mutat azonban, hogy a tűz hosszú ideig eltartani, ami csak fokozza a kárt, pedig már eddig is harminc millió lejre becsülik a veszteséget, ami a tűz folytán a vállalatot érte. Eddig tíz szonda és négy tartály ment tönk. Emberéletben nem esett kár. Szakértők szerint a katasztrófa okát a nagy atmoszférikus nyomásban kell keresni, melyet a robbanás áldozatául esett szonda nem bírt ki.

— A vasárnapi Vöröskereszt nap programja Szubotícán. A szubotícai Vöröskereszt Egyesület vasárnap Vöröskereszt napot rendez. Délelőtt a tanítóképző és a lánygimnázium tanulói jelvényeket fognak árusítani. Délelőtt féltenegy órakor a katona zenekar fog hangversenyezni a főtéren. Vasárnap délután Palicson lesz Vöröskereszt nap és többek között két sátrat: pezsgős és sorsjegy-sátrat állítanak fel. A Vöröskereszt nap rendezőnői cigarettákat és virágot is fognak árusítani. A rendezők között vannak Manojlovics Vladiszlav dr. felesége, Belmarkovics ezredes felesége, dr. Markovics Danilóné, dr. Martinisz Józsefné, Radosaviljevics tábornok felesége, dr. Markovics Cedomirné, dr. Matijevics Istvánné, Peticsoné, Vaszilyevné és még igen sokan.

A BÁCSMEGYEI NAPLO
VASÁRNAPI SZÁMA

A Bácsme gyei Napló vasárnapi száma ezuttal is a szokott gazdag és változatos tartalommal jelenik meg. Érdekes cikkek, riportok, novellák és versek váltakoznak ünnepi mellékleteink hasábjain és megtalálja az olvasó a kedvelt állandó rovatokat is.

A vasárnapi szám tartalmából kiemeljük a következő írásokat: *Baedecker*: Harun al Rasid (folytatásos elbeszélés), *Somfai János*: Vezeklés (novella), *Szegedi Emil*: Félix a szerencsétlen (novella), *Arányi Jenő*: Hét forint (folytatásos novella), *Blazsek Ferenc*: Dandy (novella), *Szász Márton*: Barnabás két árnyéka (novella), *H. O.* A forrongó India (cikk), *Kosztolányi Dezső*: Esti Kornél gondolatai (reflexziók), *Ambrus Balázs*: Palics (vers).

A Könyv-Film-Rádió mellékleten könyvismertetések, filmhírek, valamint a teljes heti rádióműsoron kívül *Tamács István*: Különvéleményét és *Baedecker* cikkét *Kosztolányi* legújabb könyvéről hozzuk, továbbá *Charlie Chaplin*ről közlünk érdekesen megírt riportot. Állandó rovataink: *Színházi kis tükör*, *Történelem apró történetekben*, *Kozmetika*, *Keresztosor rejtvény*, *Szerkesztői üzenetek*, *Üzenetek a beküldött kéziratokról*, stb. ezuttal is érdekesek és értékesek. Az ötvenkét oldalas ünnepi számot a *Habostorta* című népszerű gyermekújság teszi teljessé.

TÖZSDE

Zürich, május 31. Zárlat. Beograd 9.12 ötnyelcad, Páris 20.31, London 25.19 egynyolcad, Newyork 519.56, Brüssel 72.16, Milánó 27.19, Madrid 73, Berlin 123.87, Bécs 72.98, S ófia 3.755, Prága 15.3875, Varsó 58.25, Budapest 90.57 Bukarest 3.08.

Szombori terménytőzsde, 1929 május 31-én. Buza: Bácska vasut prt. 202.50—207.50, Rozs: Bácska vasut prt. 190—200. Zab: Bácska vasut prt. 190—200. Árpatakmányi 64—65 kilós 205—210, tavaszi 67—68 kilós 220—225, baranyai 69—70 kilós 235—240. Tengeri morzsolt pr. 210—215. Bab orig. 1000—1020. Liszt: Ögg 310—320, Ög 310—320, 2. sz. 290—300, 5. sz. 275—285 Korpa finom prt. 150—160. Irányzat állandó. Forgalom 263 vagon.

Noviszdai terménytőzsde, 1929 május 31-én. Buza: Bácskai 79—80 kilós 205—207.50 bácskai tiszavidéki 205—207.50, felsőbánáti bánáti paritás Vrsac 79—80 kilós 202.50—205, szerémi 79—80 kilós 205—207.50. Árpatakmányi 65—66 kilós 205—210, tavaszi 67—68 kilós 220—225, baranyai 69—70 kilós 235—240. Tengeri morzsolt pr. 210—215. Bab orig. 1000—1020. Liszt: Ögg 310—320, Ög 310—320, 2. sz. 290—300, 5. sz. 275—285 Korpa finom prt. 150—160. Irányzat állandó. Forgalom 103 vagon összesen.

Budapesti gabonátőzsde, 1929 május 31. Határidő: Buza októberre 21.86—22.42, zárlat 21.92—21.94, márciusra 23.60—24.16, zárlat 23.65—23.67. Rozs októberre 17.43—18, zárlat 17.34—17.35, márciusra 18.87—19.46, zárlat 17.87—17.89. Tengeri júliusra 22.55—22.95, zárlat 22.55—22.58. Készárúparica: Buza 19.90—22, rozs 17—17.20, takarmányárpa 22.75—23.75, sörárpa 24.45—25.56, tengeri 23—25, zab 18.50—20.25, korpa 15—15.25.

Chicagói terménytőzsde, 1929 május 31. Középfolyamok. Buza május 94 egynegyed, július 96 hétnyelcad, szept. 101 egynegyed, dec. 106 egynegyed.

Winnipeg-i terménytőzsde, 1929 május 31. Középfolyamok: Buza május 105½, július 106½, október 104½.

Liverpooli terménytőzsde, 1929 május 31. Zárlat: Buza július 7 sh. 7 egynegyed d, okt. 7 sh. 10 egynegyed d, dec. 7 sh. 11 háromnegyed d.

VIZÁLLÁS

A noviszdai hidrotechnikai hivatal jelentése szerint ajugoszláv vizek mai állása a következő: *Duna*: Bezdán 368 (—6), Apatin 464 (—6), Aljmas 444 (—6), Bogojevo 452 (—6), Palanka 370 (—6), Noviszd 388 (—7), Zemun 464 (—10), Pansevo 450 (—9), Szmederevo (512 (—8), Orsava 431 (—3). *Drava*: Maribor 143 (+5), Osijek 228 (+4). *Száva*: Zagreb 88 (—10), Sisak 70 (—33), Jasenovac 312 (—32), Brod 355 (—32), Samac 292 (—39), Mitrovica 476 (—33), Sabac 320 (—28), Beograd 410 (—10). *Tisza*: Senta 337 (—14), Becsej 310 (—12), Tittel 439 (—7).

Legjobb hirdetési orgánium
a „BÁCSMEGYEI NAPLO”

— Postamizérák Radonovácon. Kaptuk az alábbi panasos levelet: A Szubotica-Radonovac 48. számú ház lakója vagyok és szomszédaimmal együtt nem tudjuk megmagyarázni, hogy miért nem jár Radonovára posta. Ugyanis az a helyzet, hogy itt csak a legkritikább esetben jelenik meg a levélhordó és az express, vagy ajánlott levelet sem kézbesítik ki, hanem két-három nappal annak a főpostára való érkezése után kiküldenek egy értesítést, hogy levél érkezett és annak átvétele végett az illető jelenjék meg a postán. Ilyen eseteknek nem volna szabad megtörténniük, ilyen nagy városban, mint Szubotica. Radonovac nincs a világ végén, mindössze néhány kilométer választja el Szuboticától. Eppen ezért érthetetlen, hogy miért nem jár erre a postás és miért kell bemenni az embernek a leveléért a postára. Hosszu ideig laktam Noviszdán a Darányi-telepen, amely szintén van olyan messze a várostól, mint Radonovac és a posta azért pontosan napjában egyszer szétthordta a leveleket. A környékbeli lakosok nevében is felkérem a szerkesztőséget, hogy illetékes helyen ezt az ügyet szövéteni sziveskedjék. Tisztelettel egy radonováci kereskedelmi utazó.

— Dr. Gerzson József szubotici főrabbi iktatja be hivatalába az új losonci főrabbit. Dr. Gerzson József a tudós szubotici főrabbi a lucenec (Losonc) zsidó hitközség előjáróságától levelet kapott, amelyben felkéri, hogy dr. Reschofski Arturnak, az újonnan megválasztott luceneci főrabbinak a június 9-ikén történi beiktatásánál a beiktató templomi beszéd megtartásával működjék közre. Dr. Gerzson József, aki luceneci születésű, elfogadta a meghívást és a napokban elutazik a beiktatásra.

— Nikolics Milan noviszdai hadbíró-tábornok távozása. Noviszdáról jelentik: Mint ismeretes, Nikolics Milan hadbíró-tábornokot, a noviszdai hadseregparancsnokság igazságügyi főnökét, Ófelsége a király nyugdíjazta és a miniszterelnökségen létesítendő igazságügyi osztály élére nevezte ki. Nikolics Milan hadbíró-tábornok csütörtökön délután távozott el Noviszdáról és ezalkalommal a pályaudvaron nagyszámú és előkelő közönség vett búcsút a népszerű tábornoktól. A pályaudvaron Djokics György tábornok, hadseregparancsnok, Mitrovics Zsivan tábornok, hadseregparancsnokhelyettes, dr. Dungserszky Gedeoné, Ófelsége a királynő udvarhölgye, Dungserszky György nagybirtokos, az egész tisztakar és számos polgári előkelőség volt jelen, akik melegen búcsúztak a Beogradba távozott tábornoktól.

— Elfogtak két vrsaci betörőt. Vrsacról jelentik: A vrsaci rendőrség letartóztatta Steklík Károly és Avramovics Radivoj régen keresett vrsaci betörőket, akik a városban a betörések egész sorát követték el. A két betörőnél számos betörésből eredő holmit találtak.

— Sztanojlović Sándor becskeréki kereskedelmi és iparkamara titkár jubileuma. Becskerekéről jelentik: Sztanojlović Sándor, a becskeréki kereskedelmi és iparkamara közszerepében álló, népszerű titkára, most ünnepelte közszolgálati működésének huszonöt éves jubileumát. Sztanojlović Sándor huszonöt évvel ezelőtt, 1904 május havában lépett a lugosi pénzügyigazgatóság szolgálatába, azután a celjei cszárk-magyar vicekonzulátus szolgálatában működött egészen a háboru kitéréséig, amikor a kölni konzulátushoz helyezték át, amelynek szolgálatában regmaradt 1919 május 1-ig, mikor a kölni konzulátus megszűnt és Sztanojlovićot nyugdíjazták. Ekkor Sztanojlović Becskerekre jött és rövid ideig a megyeházán működött, majd 1920 március elején, a becskeréki kamara megalakulásakor, mint helyettes-titkár lépett a becskeréki kereskedelmi és iparkamara szolgálatába, amelynek azóta megszakitás nélkül főtitkárja. 1922 szeptember 4-én másodtitkára, 1925 március 15-től pedig titkára lett a becskeréki kamarának és mint ilyen a betöltetlen főtitkári állás teendőit látja el a közgazdasági körök legnagyobb meglegedésére. Sztanojlović Sándor a Bánát közgazdasági életében megbecsülhetetlen érdemeket szerzett, amelynek elismerésül Ófelsége a király a Szent Száva-rend ötdik, majd negyedik osztályával tüntette ki. Sztanojlović Sándort jubileuma alkalmával Becskerek lakossága valóságos elhalmozta szerencsekívánataival.

— Eltemették Derkes Ferenc noviszdai repülőhadnagyot. Noviszdáról jelentik: Szerda este hét óra tájban a petrovaradini új majorban halálos motorkerékpárszerencsétlenség történi, amelynek Derkes Ferenc petrovaradini repülőhadnagy esett áldozatul. A szerencsétlenül járt katonatiszt holttestét a noviszdai katolikus templomban ravatalozták fel és onnan temették el óriási részvét mellett, nagy katonai pompával. A temetésen megjelent Sztanojlović Radoszláv tábornok, repülőparancsnok vezetésével az egész repülőtisztikara és a helyőrség tisztikara. A sírnál egy bajtársa búcsúzott el a szerencsétlenül járt repülőhadnagytól.

— Megfojtotta újszülött gyermekét egy rigyical asszony. Szomborból jelentik: A rigyical csendőrség letartóztatta és a szombori ügyészség fogházába szállította Grga Janje rastinapuszta tizenhétéves nőt, aki újszülött gyermekének rongyokat tömött a szájába és megfojtotta. A lelketlen anya a gyermek hulláját a kertben elásta. A gyilkosságról a szomszédok értesítették a csendőrséget, amely felásatta a kertet és megtalálta a csecsemő hulláját. A gyilkos anya beismerő vallomást tett.

— A villám agyonsújtott egy loki gazdálkodót. Lokról jelentik: Csütörtökön délután nagy felhőszakadás volt Lok község határában. Obrenov Isza negyvenhárom éves gazdálkodó éppen dinnyeföldjét kapálta és amikor esni kezdett, szomszédjának nádkunyhójába menekült. Estefél szomszédja kiment a rétre fuért és véletlenül betekintett a kunyhóba, ahol ülőhelyzetben holtan találta Obrenovot. Megállapították, hogy villámcsapás ölte meg.

— Sulyosan megbetegedett dr. Velicskovics-Szvinjarev Miladin noviszdai főorvos. Noviszdáról jelentik: Dr. Velicskovics-Szvinjarev Miladin a noviszdai kórház főorvos sulyosan megbetegedett. A népszerű főorvost megoperálták és a műtét kitünően sikerült. A főorvos állapota iránt Noviszdán, ahol mindenki nagyrabecsüli, nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— A noviszdai közigazgatási bizottság ülése. Noviszdáról jelentik: A városi közigazgatási bizottság szerdán Lakics János polgármesterhelyettes elnökségével ülést tartott, amelyen engedélyt adtak a Matice Szrpszkának, hogy a Kraljica Mária-ut és a Felszabadulás téren levő palotájának, a Kraljica Mária-ut homlokzatát felépíttesse és ott üzlethelyiségeket létesíthessen. Az engedély öt évre szól.

Gyenge csontu,

a fejlődésben visszamaradt gyermekeknek, gyengébb szervezett felnőtteknek a csukamájolaj helyett a

JEMALT

Kellomen csemge.

A meleg időszakokban is élvezhető.

— Kedves ablaka alatt szivenszurta magát egy djakovoi urilány. Oszijekről jelentik: Beics Bozsana tizenhétéves gazdag djakovoi urilány szerelmesnek ablaka alatt konyhakéssel mellbe szurta magát és kórházba szállítása közben meghalt. Beics Bozsana csinos és gazdag lány volt és beleszeretett egy fiatalemberbe, aki azonban nem viszonzotta szerelmét. A leány emiatt nagyon elkeseredett és amikor meghallotta, hogy szerelmese más lányt akar feleségül venni, buskomor lett. A szülők, hogy a leánnyal elfeledtessék a szerelmét, Zagrebba vitték. A fiatal leány a napokban olyan híreket kapott szülőfalujából, hogy szerelmese völegény. Ez a hír vétképen feldulta nyugalmát. A leány titokban hazautazott és fel se kereste szüleit, hanem egyenesen a fiatalember lakásának ablaka alá ment és egy konyhakéssel, melyet Zagrebből hozott magával, mellbeszurta magát. A járőrelok találtak rá a vérbenfirtengő leányra, akit azonnal Oszijekre a kórházba akartak szállítani, de Beics Bozsana utközben meghalt. A fiatal leány tragédiája nagy részvétet keltett Djakovón.

— Halálos szerencsétlenség az országuton. Szomborból jelentik: Halálos szerencsétlenség történi szerdán délután a Krnyaja—szombori országuton. Neugebauer Antal hatvanhat éves gazdálkodó kocsiával kihajtott a szállásra. Az öreg gazdálkodó, aki már ittasan ült fel a kocsi, nem tartotta elég erősen a gyeplőt és a lovak egy arra haladó autótól megvadulva a kocsi berántották az országút szélén húzó mély árokba. Neugebauer a felfordult kocsiból az árokba esett, úgy hogy nyakcsigolyáját eltörte és szörnyethalt.

PALICS-FÜRDŐ

A mai naptól kezdve minden nap délután 5 órától 7 óráig a parkban a városi zenekar hangversenyez Hermann tanár személyes vezetésével. A térszón minden este Markovics zenekara játszik. Mozielőadás a parkban minden szombat, vasárnap, szerda és csütörtök este

— Játék a revolverrel. Vrsacról jelentik: Jakscs Arkadije vrsaci rendőrbiztos tizenhárom éves fia szülei lakásán egy vrsaci főhadnagy fiával játszott. A főhadnagy fiacska egykorban az asztalfiókból egy revolvert vett elő és elsütötte. A golyó a rendőrbiztos fiának mellébe furdott be. A sulyosan sebesült kisfiut a kórházba szállították, ahol megoperálták, de a golyót nem tudták a testéből eltávolítani.

Vasárnap kirakat kiállítás feltüntetett árakkal Pero Vujkovićnál.

Szépségápolás. Bármilyen szépséghibát teljes sikerrel gyógyítok Jugoszlávia legrégebbi kozmetikai intézetében. A biztos és jó eredményt kilenc éves gyakorlatom is garantálja. Bárkinek szivesen szolgálom felvilágosítással, Tanítványokat kiképezek, Roth Olga kozmetikai intézete Szubotica, Kralja Aleksandra ul. 4. Rossija Fonciere-palota.

— A Jugoszláv távirtda és telefon műszaki hivatalnokainak gyűlése Noviszdán. Noviszdáról jelentik: A jugoszláv távirtdasz és távbeszélő műszaki tisztviselők országos egyesülete június másodikán délelőtt tíz órakor Noviszdán, a Ljubljanszka utcában levő postásotthonban tartja meg évi rendes közgyűlését. A napirenden a tisztikar újjáválasztásán kívül aktuális szakkérdések szerepelnek.

— **Dr. Jójács Viláda** noviszadi egészségügyi előadó sajtótere. Noviszadról jelentik: Dr. Jójács Viláda egészségügyi előadó, noviszadi orvos a Délbácskaba cikket irt, amelyet dr. Aradszki Mita noviszadi ügyvéd, noha nem volt megnevezve, magára vonatkoztatott és magára nézve sértőnek talált, amiért is sajtóper indított dr. Jójács Viláda ellen. A noviszadi törvényszék január elején dr. Jójácsot ezer dinár fő és ötszáz dinár mellékbüntetésre ítélte. A noviszadi felbízott bíróság március 15-ikén felmentette a vádlottat, mert nem látta beigazoltnak, hogy a cikkben foglalt alluziók dr. Aradszki Mitára vonatkoznak. A semmitörvényszék visszautasította dr. Aradszki Mita semiségi panaszát és helybenhagyta a tábla felmentő ítéletét.

— **Sorozás Szentán, Szentáról** jelentik: Szentaváros katonai tanácsnoka, a sztaribecsei katonai kerületi parancsnokság rendelete alapján felhívja az 1909. évben született, valamint az 1904. és 1908. években született és ideiglenesen alkalmatlannak minősített katonaköteleseket, hogy az 1909. évben születettek június 10-ikén, az 1904—1908, valamint az 1895—1898. évben született ideiglenesen alkalmatlannak minősített sorköteleseket június 11-ikén az Eugen szállóban jelenjenek meg a sorozóbizottság előtt. Június 12-ikén lesz az ideiglenesen rokkantaknak minősítettek felülvizsgálata és azoknak az 1879-től 1903. évig született katonaköteleseknek a sorozása, akik időközben katonai szolgálatra alkalmatlannak váltak. Június 13-ikán lesz az összes eddig családfenntartóknak nyilvánított katonakötelezettek eskütelése. Azt aki megjelenési kötelességének nem tesz eleget, a katonai törvények értelmében szigorúan megbüntetik.

— **Kántorválasztás Odsacsn.** Noviszadról jelentik: Az odsacsi katolikus egyházközség pályázatot irt ki a megüresedett kántori tisztségre. A pályázatok benyújtásának határideje október 1.

— **Seogretel-Pensio, Mária-Wörth.** A Wörthi tó lezsebb pontján nyert elhelyezést, hogy a romantikában oly páratlan gazdagsággal megaldott vidéken magához láncolja a fürdőközönséget. Ez a terv teljes egészében sikerült is, mert kényelmes berendezés, kitűnő konyhája és a figyelmes kiszolgálás a közönség elismerését már az elmúlt évadban is kiérdemelte.

— **A kosovopoljei csatát ábrázoló felvonulás Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A beogradi »Tradicia« egyesület, amely hivatásul tüzte maga elé, hogy a régi emlékeket felvonulások és népiünnepélyek keretében feleleveníti, Noviszadon is fiókot létesít és hasonló ünnepségeket rendez. A beogradi »Tradicia« június 28-ikán Noviszadon a noviszadi Vidovdan-telep azipi szlavájának alkalmából fel akarja eleveníteni a kosovopoljei csata emlékét és ebből a célból a Vidovdan-telepen nagyszabású ünnepséget rendez.

A szubotical villanytelep értesíti a közönséget, hogy a Kcsztina ul. 1. sz. alatti városi irodájában június hó 1-től augusztus 31-ig a hivatalos órák reggel 7 órától délután 1 óráig tartanak. A hivatalos órákon túl sürgős reklamációkat az iroda első emeletén levő ügyeletésnél kell bejelenteni. Telefon 508.

— **Evangelikus egyházi dalverseny Bácskijarokon.** Noviszadról jelentik: A bácskijaraki evangelikus dalárdák június 16-ikán Bácskijarokon országos dalversenyt rendeznek, amelyen Jugoszlávia valamennyi evangelikus egyházi dalárdája résztvesz. Ebben az ügyben dr. Popp Pülöp zagrebi püspöki adminisztrátor vezetésével küldöttség tiszteit Zsvkovic Petár miniszterelnöknek, akit meghívták az ünnepségre. A miniszterelnök köszönetet mondott a meghívásért és kijelentette, hogy ha akadályozva nem lesz, meg fog jenni a dalversenyen. Zsvkovic miniszterelnök ezután hosszasan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival, akiknél a vajdasági viszonyok és különösen a terméskülfutások felől érdeklődött. A deputáció a miniszterelnök után dr. Srskics igazságügyminiszternél, majd a közoktatásügyi miniszter távolléte miatt dr. Todorovic Brana közoktatásügyi miniszteriumi kabinetfőnökénél tiszteit és őket is meghívta az ünnepségre. Az egyházi dalversenyre eddig tizenöt dalárda jelentette be részvételét. A közoktatásügyi miniszter a verseny külföldi résztvevőinek ötven százalékos kedvezményt biztosított.

Lepadat és Jovanovic szubotical felárúsítóknál vásárolt sorsjegyek közül a május 29-iki házson a következő számok nyertek:

10.000 dinárt nyert: 113921
4.000 dinárt nyert: 34207
2.000 dinárt nyert: 24414 51569 63997 64745 6098103 98736 109668 122999
500 dinárt nyert: 4666 81 7741 93 10538 74 11909 15 13028 29 15222 15569 99 24480 99 24734 39 50 28306 47 32734 51 59 78 33761 90 35063 35125 29 34 64 72 38542 40334 79 40466 83 45509 28 99 46502 17 80 47712 18 24 77 45807 49 49203 51502 46 54933 46 88 58526 33 44 58849 73 90 93 62983 64770 67914 68124 50 69408 58 71204 23 71924 75 73338 79 91 95 75407 33 78417 78965 80726 31 81024 42 83183 87 93 84803 15 52 73 75 84 91 86157 88 86804 39 51 68 88 87214 19 39 70 81 84 91823 82 85 86 96316 45 98132 92 98753 54 99112 48 99 105398 108019 63 108639 64 110313 38 77 93 111019 113126 115099 116964 89 90 117156 86 120833 75 122019 21 44 92 122919 123287 124306 16 33 42 50 59 87 98 124603 2 83.

— **Egy világhírű jogoszláv erőművész Párisban.** Párisból jelentik: Barta Szilvko, a világhírű jogoszláv erőművész Párisba érkezett, ahol lóteknőcélu előadást fog rendezni. Barta, aki zagrebi születésű és egyébként pezsgógyár és mozcitáldonos, Nizzából érkezett Párisba. A pályaudvaron Jabathér párisi képviselővel az élén, nagyszámu közönség fogadta. A pályaudvar feldisztatott termében Jabathér képviselő üdvözölte a jogoszláv bajnokot, aki meghatóttan válaszolt. Vucsetics Máté újságíró beszéde után a fogadó bizottság pezsgővel vendégelte meg a jelenlevőket, majd az Ismeretlen katonai sírjához hajtottak, ahol Barta egy hatalmas nemzetiszínű szalaggal övezett koszorút helyezett el. Barta előadásának számai közül leghíresebb az, amikor egy dinamit patronát a fogai között tartva felrobban és két aeroplán köteleit tartva karjain, a két gép nem képes a nagyerejű bajnok karjaiból a köteleit kitépni. A párisi előadás júniusban lesz és az egyik repülőgépet a híres Fonch kapitány fogja indítani.

— **Dr. Brummer László** belgyógyász-specialista, a berlini klinika volt aszisztense rendelőjét Szuboticián, Aleksandrova ucca 1. szám alatt (Leibach-ház) megnyitotta. Telefon szám 703.

— **Orvosí hír.** Dr. Majoros István fcspecialista hazaérkezett, rendelését június 3-án (hétfőn) megkezdí.

— **Folynak a himiköltások Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Dr. Cseremov György, dr. Kluka György és dr. Ninkov Szevjan városi tisztí orvosok most végzik a városi háza egészségügyi hivatalában az ingyenes himiköltásokat. Eddig több mint ezer gyermeket oltottak be.

— **A Herceg Bosna általános biztosító társaság főügynökségét a szubotical Kereskedelmi és Iparbankból Bódis Mátys vezetésével a Goldmann Sándor és Társa bankházába, főpostával szemben, helyezte át.**

— **Vérbefulladt szerená.** Szentáról jelentik: Veszelin Mihály molí csordás szerená este hazafelé terelte a nyálat és eközben vidám furulyaszóval mulattatta a lányokat. Ekkor odajött hozzá Karakás Gyuró juhász és felkérte Veszelin hogy menjen el vele volt feleségének ablaka alá és adjon éjjeli zenét. Utközben csatlakozott hozzájuk még Kubulis Mijó napszámos, aki pálinkát adott a társaságnak. Emelkedett hangulatban értek Karakás Gyuró feleségének ablaka alá és a csordás meláhangon kezdett furulyázni. Mikor egyikét dalt eljátszott, a csordás kijelentette, hogy neki haza kell menni, mire Kubulis előrántotta revolverét és azt mondta neki: — Fújd vagy lövök. A csordás nem engedelmkedett a felszólításnak, mire Kubulis arcába lőtt. A golyó átfurta Veszelin arcsontját és mindkét szemét megsértette. A súlyosan sebesült csordást a kórházba szállították, Kubulist pedig letartóztatták.

— **Olcsóbb lett a kenyér Szremszka Mitrovicán.** Noviszadról jelentik: Az egyik mitrovicai pékmester a napokban leszállította a kenyér árát. Fekete kenyeret két és fél, fehér kenyeret három dinárért árusítja kilónként. Az ármérséklés üdvös példáját a többi pékmester is kénytelen volt követni.

— **Köhögést, meghűlést, rekedtséget, tüdőbajokat** biztos eredménnyel gyógyít a **Siroien**. Gyógyszertárakban kapható.

Kettőezeröttszázötven dinárért

tizenöt napig lehet az Adrián, megnézheti a plitvicei tavakat, Split-et, Sibeniket, Rab-ot, Crkvenica-t, a fiu-meí kiállítást, Abbazlát.

Az árban benne van a gyorsvonati menetdíj Szuboticiáról—Szuboticiáig, a házőlgy, teljes ellátás (lakás elsőrendű hotelekben, naponta háromszori étkezés), kirándulások, tengeri fürdők igénybevétele.

Bővebb felvilágosítást ad a **Bácsmegeyi Napló** kiadóhivatal és fiók kiadóhivatalai, **Pučník** utazási iroda Noviszad és Szubotica.

FILM

Az éjféli sofför A Városi-Mozi új filmje

— **Harry Piel** filmjei mindig fordulatosak, érdekesek és izgalmasak és ez sikerüknek a titka. Az **éjféli sofför** még felülmulja az átlagos Harry Piel-filmeket leblincselő meséljével és izgalmas fordulataival. Egy neves büntetőjogász-professzornak az a teóriája, hogy súlyos bizonyítékok ellenében nem szükséges figyelembevenni a vádlott tagadását, hanem a legsúlyosabb ítélettel lehet sújtani. Harry Piel egy izgalmas álgyilkosság titkának a leleplezésével dönti meg ezt az elméletet és szerzi meg a professzor lányának a kezét. Ez az álgyilkosság és az azt nyomom követő egyéb gonosztevek, valamint azoknak kinyomozása elejétől végig leblincselő és izgalmas cselekményt ad, amelynek középpontjában Harry Piel áll.

A filmben Harry Piel nagyon hálás feladathoz jut és önmagát is felülmulja valóban bravuros produkcióival. Ötleiteiben kifogyhatatlan, ügyessége utólérhetetlen és játékában sok a közvetlenség. Kiváló artista és ügyes színész, aki sohasem öregszik meg; valami csodálatos frissesség és rugalmasság van benne. Nagyon ügyesek a film epizód szereplői is, a rendezés gondos és a felvételek szép tiszták. Az izgalmas filmet pénteken mutatta be a Városi Mozi nagy sikerrel.

SPORT

Ünnepélyes keretek között avatták fel Ljubljánában a legnagyobb jugoszláv versenyuszodát

A 16×50 méter nagyságu uszodában ezeröttszáz ember fér el

Ljubljánból jelentik: Vasárnap, 26-ikán délelőtt fél tízenegy órakor nyitották meg a ljubljánai Ilirija Sportklub uszodáját, mely az országban a legnagyobb és a legmodernebb. Az uszósport iránt Ljubljánában nagy az érdeklődés és az augusztus 9—11-ikén rendezendő országos uszóversenyek is itt lesznek megtartva. Az uszoda 16 méter széles, 50 méter hosszú és a legmélyebb részén 4.50 méter mély. A víz 22 fok meleg. A fürdőben egyszerre 1500 személy fürödhetik és 300 kabin áll a fürdőzők rendelkezésére. Az ugró tiz-méter magas, de ugrani lehet 1, 2, 3, 5, 10 méter magasról is, mint ahogy a nemzetközi uszósabályok megköválnák.

A megnyitáson résztvevő Zsvkovic Száva tábornok, hadosztályparancsnok, dr. Puc Dinko polgármester, a tartományi főispán, az újságírók és több ezer főny közönség. A felbuzgózott uszodában az ünnepély alatt a ljubljánai katonazenekar játszott. Az ünne-

pélyt dr. Duber Milán, az Ilirija elnöke és tiszteletbeli belga konzul nyitotta meg és üdvözölte a jelenlevőket, majd rámutatott az uszoda fontosságára. Beszéde végén háromszor megénezték Ófelségét a királyt, majd a zenekar az állami himnuszt játszotta. Utána dr. Puc polgármester a város nevében mondott köszönetet az Ilirija sportklubnak, az uszoda felépítéséért, majd a hagyományos pezsgő kiöntése után az uszodát megnyitottnak jelentette ki és ennek jeléül az ott várakozó uszók a vízbe ugrottak. Az ünnepély uszóversennyel végződött. A legjobb uszók és ugrók mutatták be gyönyörű ugrásaikat, melyek közül ki-tűnt Grlic Bogomil és Kordelic Szrecsko, akik nyolc és tíz méter magasról ugrottak. Az ugrások után stá-féta uszóversenyt rendeztek. Az ünnepély alkalmából üdvözölő táviratot küldtek Ófelségének a királynak és a királynőnek, valamint dr. Drinkovic Máté szociál-politikai és egészségügyi miniszternek.

— **Szombori TK—Bácska 4:1 (2:1).** Barátságos mérkőzés, bíró Molnár. A Bácska tartalékos csapattal vendégszerrelet csütörtökön Szomborban. A szombori TK nagy lelkesedéssel játszott együttese határozottan jobb volt és a szép győzelmet megérdemelte.

— **Noviszad—Oszijek városközi mérkőzés Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A noviszadi labdarugó kerület június 16-ikán Noviszad és Oszijek városközi mérkőzést rendez meg.

— **A JNS köszönete a válogatott játékosoknak.** A jugoszláv válogatott csapat legutóbb két értékes győzelemmel gvarapította sikereit. Bukarestben harmadszor győzte le a román válogatottat az Ófelsége Alekszandar király serlegéért kitűzött küzdelemben, majd

néhány nap múlva Párisban nagyszerű győzelmet aratott a francia válogatott csapat felett, amivel magára irányította az egész kontinens sportköreinek figyelmét. A Bukarestben és Párisban szerepelt válogatott csapat vezetői a JNS igazgatótanácsának beszámoltak a csapatok teljesítményéről és a szövetség elhatározta, hogy a sikerben részes játékosoknak külön-külön köszönetet mond és elismerését fejezi ki a kiváló győzelmekért. Pénteken érkezett meg a szubotical alszövetséghez a JNS köszönet irata Beleszlinhez és Horváthhoz. A főszövetség Beleszlinnek kétszeri, Horváthnak pedig egyszeri nagyszerű válogatott szerepléséért mond megleghangu köszönetet. A két kiváló szubotical játékosnak Szegedinszki Nesztor, az alszövetség főtitkára már átadta a JNS köszönet levelet.

Az emberiségnek legveszedelmesebb ellensége: a légy. Millió és millió baktériumot hordoz egy légy magával és azáltal, hogy mindenféle piszkos és utálatos helyen megfordul, embernek és állatnak egyaránt veszedelmes. Közös érdeke ezért mindenkinek, hogy ezt a veszedelmes rovar **pusztítsa**. — E nemes célt szolgálja és végzi hihetetlen szorgalommal az **angol „ALBION“ légyfogó**. — Minden márkánál kiválóbb, csodálatos ragadóképeségű, amely sajátos összetételénél fogva minden legyet magára csalogat! „**Olyan ALBION, amely legyekkel teljesen meg nem telne, nem létezik**“ — Háziasszonyok, vessétek eszetekbe a nevét: „ALBION“. Minden jobb üzletben kapható.

RÁDIÓ

A Don Carlos a stuttgarti rádióban

Budapest és Bécs operett-előadást közvetít szombaton

A szombati rádióműsorban az operett-előadások dominálnak. Opera feltűnően kevés lesz a műsorban és általában a hét végéhez viszonyítva szokatlanul gyenge minőségű a program.

Beograd programján igen érdekesnek ígérkező előadás szerepel: dr. Szaulics S. tart egészségügyi előadást (20.00). Utána a rádiókvartett hangversenye Gabajev tenorista közreműködésével (20.25) a következő programmal: Sidney: Geisha. — Carosio: Ritorno, Serenada. — Castaldon: Musica proibita. — Waldteufel: Koresolyaválcser. Ljubljanaiban Kranjec tanár tart előadást Szlovénjáról (19.00), később pedig a zagrebi hangversenyt közvetíti Ljubljana is (20.00).

A külföldi műsorban két operaelőadás szerepel. Berlin Halevy és Offenbach *Kék szakáll* című operáját közvetíti (19.30). *Frankfurtban* pedig Bizet *Djamileh* című operáját játsszák (20.15). A lengyel állomá-

sok Varsó operett-előadását közvetítik, a csehszlovákiai leadók pedig Esmann Apa és fia című daltéka lesz hallható (20.00).

Budapest a stúdióból ad operett-előadást (20.15). Előadásra kerül *Martos-Huszka* operettje, a *Lili bárónő*. Utána gramofonhangverseny lesz. Operett-előadás lesz Bécsben is, ahol Strauss Oszkár *Utolsó valcerét* játsszák.

A hangversenyek legnagyobb része könnyű zenét ad. Kiemelkedik *Hamburg*, amely hangversenyt a következő címmel hirdeti: *„Varieté a zenekar részére“* (20.00). *Breslau* vidám hét végi zenekari hangversenyt ad (20.15). Szórakoztató zene lesz *Milánóban* (20.30) és tarka-est *Münchenben* (22.05).

Próza-előadások közül megemlítjük *Stuttgart* közvetítését. A kora délutáni órában Schiller *Don Carlosa* kerül előadásra (14.30).

jellemző, hogy a spekulációk 200 dináros árnál már mint vevő lép fel, ellenben a gazdák nehezen tudják rászánni magukat hogy ilyen áron adjanak el.

Az ország tőzsdedelegátusainak értekezlete Beogradban

A gabonakereskedelmi szokványok egységesítését, a huszszázalékos refakciakédezmény meghosszabbítását és az új tőzsdetörvény meghozatalát sürgette a tőzsdék beogradi értekezlete

Beogradból jelentik: A jugoszláv tőzsdék delegációi csütörtökön Beogradban értekezletet tartottak és azon megbeszélték a legfontosabb és legaktuálisabb tőzsdéi kérdéseket.

Az értekezleten *Sicsarevics* Milivoi, a beogradi tőzsde igazgatósági tagja elnökölt és azon résztvettek dr. *Radosavljevic* Milán beogradi, dr. *Terziesics* Spiró zagrebi, dr. *Petrovics* Brankó noviszadi, dr. *Dobrilla* Gavriló ljubljana és dr. *Protics* Pál szombori tőzsdéi főtitkárok.

Az értekezlet napirendjén a gabonakereskedelmi különleges szokványainak egységesítése szerepelt. Az egységesítési tervezetet a zagrebi tőzsde készítette el és arra a noviszadi tőzsde tette meg észrevételeit. Az értekezlet úgy a tervezeteket, mint az észrevételeket beható vita tárgyává tette, majd pedig abban egyezett meg, hogy a zagrebi tőzsde titkári hivatala az értekezleten elhangzott észrevételek figyelembevételével újból átdolgozza a tervezetet és a legrövidebb időn belül eljuttatja az egyes tőzsdékhez, amelyek azokat újból megtárgyalják és meghozzák végleges döntésüket.

A noviszadi tőzsde javaslatára a tőzsdéi delegációk értekezlete elhatározta, hogy úgy az állami hajózási igazgatósághoz, mint a többi hajózási társulathoz sürgős beadvánnyal fordul, hogy a május 30-ikán lejárt 20 százalékos refakcia-kédezményt a buza és liszt-kivitelre hosszabbítsa meg. Ugyancsak a noviszadi tőzsde főtitkáranak javaslatára elhatározta az értekezlet, hogy lépéseket tesz aziránt, hogy a kereskedelmi miniszter minél előbb terjessze elő a legfelsőbb törvényhozó tanácsnak az új tőzsdetörvény tervezetét és kéri fogja, hogy a kormány mielőbb alkossa meg az új tőzsdetörvényt.

A budapesti Lombardbank kapta meg a beljei és apatini halászati jog bérletét. Apatinból jelentik: Az apatini, illetve beljei halászati jog közelmúltban megtartott árverésének összes ajánlatait, mint ismeretes, a kiküldött bizottság a pénzügyminiszteriumba terjesztette fel döntés végett. Most érkezett meg a pénzügyminiszterium döntése, amely szerint a halászati jogot a bukaresi Lombardbank kapta meg ötmillió dináros ajánlatával. Ebből az összegből a bank már két és fél milliót lefizetett, míg a hátralékos összeget most fogja beogradi fiókja útján befizetni. A bank ezenkívül kötelezte magát, hogy átveszi az összes eddigi tisztviselőket, valamint, hogy a tiszta jövedelem fiz. százalékát az állampénztárnak fogja beszállítani.

Felépül az apatini közbánokház. Apatinból jelentik: A napokban érkezett meg Apatin községéhez az építészügyi minisztériumtól az új közbánokház épületének tervrajzait jóváhagyó végzés. A végzés értelmében Apatin község köteles gondoskodni a szükséges fedezetéről, aminek megtörténte után, az árleltést a szombori tartományi építészügyi szekció fogja kiírni.

KÖZGAZDASÁG

Milyen hatással van az amerikai gabona krachja a jugoszláv gabonapiacra? Jugoszláviában még nem voltak ilyen alacsony gabonaárak

Noviszadról jelentik: A jugoszláv mezőgazdák és a jugoszláv gabonakereskedelmek érthető izgalommal és aggodalommal szemlélik az amerikai gabonátőzsdéken végbemenő példátlan, sőt katasztrófálisnak mondható gabonákrachot, amely az egész világ gabonapiacait alapjában megrázkódtatta és gabonaárak tekintetében az egész világon új helyzetet teremtett.

Gold Béla, a noviszadi Produktiva d. d. igazgatója, a noviszadi tőzsdetanács tagja és a noviszadi tőzsde gabonaszekciójának elnöke, aki a jugoszláv gabonapiacok helyzetének egyik legalaposabb ismerője, az egész jugoszláv mezőgazdasági életet annyira közelről érintő kérdésre a következőket mondotta a *Bácsme gyei Napló* munkatársa előtt:

— A huzának az elmúlt évben elért rekordtermése, csak most érezteti igazán hatását, mert az újtermésre való kilátások is kedvezőek és így mindenki igyekszik, az utolsó percben, meglévő készletein tudni. Különösen a spekuláció, amely főleg hausse-ra spekulál és az utolsó percig várt arra, hogy a fogyasztás a még meglévő mennyiségeket igénybe fogja venni, várt az utolsó percig és csak miután bekövetkezett az átvételi kötelezettsége és az összevásárolt mennyiségeket fel kellett vennie, volt kénytelen a már előzőleg vásárolt nagy mennyiségeken, mindenáron tudni. Ilyen kényszer-eladás jellegű akció, rendes körülmények között is áldozatokkal szokott járni és hogy ez az idei kampányban még súlyosabban érintette a spekulációt, az főleg a nemzetközi gabonapiac helyzetére is visszavezethető.

— Az amerikai piacok, óriási mennyiségű gabonátömegeket igyekeznek a kontinensre dobni és azokat napról-napra olcsóbb és olcsóbb áron kínálják. Ilyen körülmények között a fogyasztás teljesen visszavonult a vásárlástól, ami természetesen maga után vonta a gabonaárak nagy és rohamos dresését. Miután a régi készletek igen jelentékenyek és a fogyasztás erősen megcsappant, nemkülönben a kilátások az új termésre mindenütt kedvezőek, azzal számolnak, hogy a most következő gazdasági évben, a gabonaárak körülbelül a jelenlegi árnívón maradnak, amelyek már megközelítik a normális békeárakat.

— Az árak még rohamosabban mentek volna nálunk vissza, ha nem találtunk volna piacot Romániában, Görögországban és Törökországban gabonánk számára. Románia azért vásárolja a jugoszláv gabonát, mert az elmúlt évben ott gyenge volt a termés, rossz volt a minőség és a román gabonaárak magasabbak voltak mint nálunk, úgy hogy ezidén jelentékeny mennyiségű gabona ment le az Aldunára és szerencse, hogy ott elhelyezést találtak, különben katasztrófális lett volna nálunk is a helyzet.

— Párhuzamosan a buzaárak erős esésével, a tengeri árak is lényegesen visszamentek és beállott az a

különös jelenség, hogy kimondott rossz termés esetén is az árak lefelé tendáltak. Ennek abban lehet a magyarázatát találni, hogy a fogyasztás minimális volt, mert a gazdák jelentékeny mennyiségű buzafeleslegeiből látják el az állatok takarmányozási szükségletét és így tengerit tulajdonképpen senkinek sem vásárolt. Hozzájárult még a tengeri árának eséséhez az a körülmény is, hogy az amerikai tengeri a jugoszláv tengerpartra és Bosznia-Hercegovinába, nemkülönben a passzív vidékeinkre nagymennyiségben jött be és így a rossz közlekedési viszonyok miatt egyes nehezen elérhető helyekre az amerikai tengeri gyorsabban és olcsóbban került és kiszorította teljesen a helyi árut. Jelen pillanatban azonban az amerikai tengeri már nem gravitál többé a mi tengerpartunkra és amennyiben a szállítási viszonyok megjavulnának, remélhető volna, hogy a fogyasztás megint a helyi tengeri iránt fog érdeklődni.

— Az áresés oly nagy, hogy amíg a mi búzánk ára körülbelül novemberben 270—275 dináros maximális magaslatot ért el, ma a buza 205 dinárba került. A tengeri ugyancsak 290—300 dinárba került és mai ára 225 dinár. A jugoszláv buzaárak esése tehát igen nagy és nincs kizárva, hogy Amerikában további áresések következnek be, de bizonyos, hogy ott már erősen tülkölnek a célon, mert ott az árak máris rettenetesen visszamentek.

— Épp ma újabb háromszázalékos további árzuhanás híre érkezett és így az ára kolyan alacsonyok, hogy 1905 óta nem voltak ilyen olcsó gabonárok Amerikában. Nálunk a háború óta a jelenlegi árak a legalacsonyabbak.

— A kereskedelem szempontjából nem döntő, hogy magasak-e vagy alacsonyok-e az árak, ha csak egyes gabonakereskedők nem mentek bele nagyobb spekulációba, ellenben a gazdák szempontjából egyáltalán nem mindegy, hogy milyen áron értékesítik gabonájukat. A többi cikk ára nem lett olcsóbb, a munkabér nem lett kisebb, a nyerstermények ára változatlan maradt, az aló emelkedik és így a gazdák helyzete is igen súlyosá vált és ha nem lesz rekordtermés minden cikkben, úgy a termelési költségeket sem tudják majd bevenni, aminek természetesen súlyos következménye lesz az egész gazdasági élet kialakulásában. Minden maradt a régi árnban, sőt még emelkedik, csak a buza olcsó. Külkereskedelmünk mérlegének szempontjából is nagyfentosság lesz a gabonaárak zuhanása, mert összességében kisebb lesz a kivétel.

— Új huzában óriási a spekuláció, nem annyira a fogyasztók részéről, mint inkább a hivatásos spekuláció részéről, amely utóbbi nagy tevékenységet fejt ki. Az árak itt is visszazököltek, mert az első újbuzakötések körülbelül 250-es alapon történtek, míg ma ez a cikk nehezen helyezettül 200 dináros áron a Münchenbe-

MEGJELENT **MEGJELENT**

Dr. Vécsei:
KOZMETIKAI TANÁCSADÓ
eimű műve.

A 200 oldalas vaskos kötet ára
40 Dinár

Minden nő számára nélkülözhetetlen!

Kapható a könyvkereskedés-könyvtárakban

MEGJELENT **MEGJELENT**

Utazás - Fürdő - Nevelés

Szerkeszti: Forgács Béla

Az adriai tengerpart szépségei

A szórakozást kereső vagy tanulmányi utra induló közönség nagy része rendszerint arra törekszik, hogy aránylag kevés idő alatt minél több természeti és művészi szépségben gazdag helyet kereshessen fel. A művelt utas számára a lehető időmegtakarításnak különösen akkor van nagy jelentősége, amikor az olasz félsziget sajátos természeti szépségeiből és művészeti emlékeiből óhajt minél többet megismerni.

Ennek az általánosan megnyilatkozó kívánságnak felel meg teljes mértékben a fiumei »Adria« tengerhajózási társaság rendszeres heti járataival, melyek az olasz partmenti-Malta-Marseille-spanyolországi utvonalon tart fenn. Ennek a vonalnak hajói Fiuméből kiindulva Barcelonáig és Valenciáig közlekednek, miközben összesen 14 kikötőt érintenek s Valenciából, ahová 15 nap alatt érnek el, nagyjából ugyanezen utvonalon térnek vissza Fiuméba, az oda-vissza utat 40 nap alatt teszik meg.

Ez a rendszeres heti járat egyébként a legváltozatosabb uttervek összeállítására is kiválóan alkalmas, mert a hajóutat a vonal bármelyik kikötőjében meg lehet kezdeni illetőleg megszakítani és — amennyiben a kabinok fenntartása tekintetében idejében intézkedés történt — esetleg egy későbbi hajóval bármely irányban és utszakon tovább folytatni.

A vonalon eddig közlekedő gőzösöket a múlt év folyamán hat új motorhajó, Catalani, Donizetti, Paganini, Puccini, Rossini és Verdi, váltotta fel, amelyek 1928-ban Olaszország legnagyobb és legjobban felszerelt hajógyárában a »Cantiere Navale Triestino«-ban (Monfalcone) épültek a szóbanforgó heti járt szükségleteinek különleges tekintetbevételével.

A hajó minősége és berendezése megfelel a tengeri közlekedés legmodernebb kívánalmainak úgy a

hajótest nautikai sajátosságai, a motorok tökéletessége, a férőhelyek elosztása s a biztonsági berendezések tekintetében, mint pedig kényelmi szempontból. A szalónok, és hálófülkék a hajótest közepébe vannak építve, ahol a hajó mozgása legkevésbé érezhető.

Minden ilyen típusu hajón 8 egyágyas és 10 kétágyas első osztályu- (egységes osztálybeli) fülszobák, továbbá ebédlő, dohányzó és fürdőszobák, minden hálófülkében hideg és meleg folyó víz stb. A kajütök és társas helyiségek berendezése nemcsak izléses, hanem gyakorlati célokat is szem előtt tartó s hosszabb utra is teljes kényelmet nyújt.

A kifogástalan konyha, mint ugyanezek fontos feltevéle a kellemes utazásnak, az európai utazó közönség igényeit a legteljesebb mértékben kielégíti s más, hasonlóképpen személy- és áruforgalomra egyaránt berendezett hajók konyháival bátran felveheti a versenyt.

Tekintetbe véve a menetidőket és ellátási költségeket rendkívül mérsékelt voltát, valóban alig nyílhatik kedvezőbb lehetőség hosszabb tengeri utazásra annál, amit az »Adria« új hajóival fenntartott heti járatai nyújtanak, olyan utasok számára, akik nem óceánjárók nagyvilági pompáját kívánják élvezni, hanem nyugalmas, pihentető s mindamellett változatos, új benyomásokkal teli utazásra vágyóknak aránylag csekély anyagi áldozatok árán.

Az »Adria« tengerhajózási társulat gyönyörű könyvecskében ismerteti azokat az adriai helyeket, amelyeket a társaság hajói érintenek. A könyvecskét amely a pontos hajómenetrendet valamint a menetdíjakat is tartalmazza, az érdeklődőknek díjmentesen megküldik. (Levél cím: »Adria« soc. an. di navigazione marittima Fiume.)

AUSZTRIA FÜRDŐI

Mai számunkban megkezdjük a keresettebb ausztriai fürdők és nyaralóhelyek ismertetését:

Baden Bei Wien. Félóránnyira Bécestől a 30 perccel közlekedő vasúttal és villamossal. Baden egyike Európa legrégebbi fürdőinek és kenes thermal forrásai a hason források egyik legerősebbje. Maga a helység szép fekvéssel, tiszta uccáival, modern épületeivel igen jó benyomást kelt az érkezőre. Számos jól felszerelt szanatórium és fürdő, nemkülönben szálloda és penzió áll a nagy közönség rendelkezésére. Vízét rheuma, ischiás, hűdések, in- és csontmegbetegedések, női bajok stb. gyógykezelésére javallják.

BADEN bei WIEN

AUSZTRIA
LEGNAGYOBB GYÓGYFÜRDŐJE

Fürdőkurák

csusz, reuma és isiász ellen

Ivókurák

a gyomor és bél megbetegedéseinek

Lakás a város sok szép szállodájában, penziójában és szanatóriumában a legkisebb árakon. — Gazdag és élvezetes program — Gyönyörű kirándulások

Világhírű Termál-strandfürdő

Nemzetközi löversenyek

Bad-Gastein. (1032. m. m.) A Magas Tauern északi függvényén, gazdag erdőszorosúta környezetben, zölddel takart hegyek között, a gasteini völgy első és második lépcsőzete között fekszik Badgastein. A hatalmas vízesség a fürdőváros közepében, a nagy-szerű, magas havasoktól környékezve, páratlan képét nyújtja a természet és emberi munka tökéletes harmóniájának. Magas fekvése dacára Badgastein klímája enyhe és az ózondús magaslati levegő épp oly kevésbé enged a nyári hőséget érvényesíteni, mint ahogyan télen intenzív napsugarak, valamint tökéletes szélcsend mérsékelik a kemény hideget. A gyógyhely közepén a Graukogel lábánál fakadó hőforrás 47.50 fok Celsius természetes melegségű és napi 4 1/2 millió liter-

nyi bőségű. A thermál-fürdők kiválóan jó hatásuk az agkori bajoknál és az időelötti öregség eseteiben; köszvény és rheuma, a központi és peripherikus idegrendszer betegségeinél, valamint ütőeremeszedéseknél. Közvetlen gyorsvonati összeköttetés Wienből. A vendégeknek a legyszerűbbtől a legkényesebb igényeket is kielégítő szállodák, penziók és gyógyházak állanak rendelkezésre. A gyógykaszinóban olvasótermek, zene- és irodaszoba, elsőrangú gyógyzenekar állandó hangversenyre s egyéb számos szórakozás 24 km. hosszúságú sétautak.

Gleichenberg. (Steierország. Vasútállomás: Feldbach). A Steier-Alpok legdélnyugatabb lejtőjén, erdőkel övezett dombok között, délen nyitott, északra hegyekkel védett völgyben fekszik. Klímája teljesen szelmentes, nedves-meleg és enyhe. A levegő páratartalma folytán a hőmérséklet változásai és ingadozásai mérsékelttel fordulnak elő. Már a rómaiak idejében is használták a gleichenbergi gyógyforrásokat. A Konstantin- és Emma-források alkálius és muriát tartalmú gyógyforrások, mindkettőnek régebsült gyógyvíze, nemkülönben a környéken fakadó Klausen-acélforrás ivókúrára szolgál. A Római kutak és a Werle-forrás szolgáltatják az erős, természetes szénsavas fürdőket. A központhban fekvő fürdőintézetek kiváló hatású természetes szénsavas fürdőkkel szolgálnak. A természetes gyógykincsek, a kiválóan kedvező klíma és tökéletes gyógyberendezések teszik elsőrangú gyógyhellyé Gleichenberget, elsősorban a légzőszervek megbetegedéseit, orr-, torok-, gégekatarrhusok, légszűrésbetegség, krónikus pneumonia, exudatív pleuritidák, tüdőemphysema és asztma eseteiben; kiállított náthahurutnál és kezdeti stádiumban lévő tüdőcsusshurutnál. A rádióterápiát, természetes szénsavas fürdőt, a szív- és vérérdény, valamint a női betegségek eseteiben, az ivókurák, az emésztési zavaroknál, gyomorkatarrhusnál, gyomorsavtúltengésnél stb. legjobb hatásúak. Légzési nehézségeknél, szív- és vérérdény betegségek eseteiben különösen ajánlatos az elő- és utószelvény. A gyógyhely orvosai elsőrangú erők, kik évek óta kiváló működést fejtenek ki Gleichenbergben. Számos, minden igénynek megfelelő szálló, penzió, gyógyintézet és villa áll rendelkezésre. A gyógyházban két óriási olvasóterem, egy zene- és egy társalgószoba. Naponta kétszer elsőrangú gyógyzenekar hangversenyez. A gyógyparkot 25 km. hosszúságban ápoltt utak hálózzák keresztül. A szezon május elsejétől októberig tart.

Gyorsvonati összeköttetés Wien, Beograd, Trieszt és Salzburgal. Teljes penzió az előidényben 7—8, a főidényben 7—12 silling.

Gmunden. (Salzkammergut.) Felsőausztria egyik legrégebbi gyógyvárosa, mely jogosan nevezhető Salzkammergut legszebb pontjának. A szép Traunsee legnagyobb tóepe, melyet részben vadregényes vidék, részben kedves, parti gazdaság keretez. 3 óra hosszúságban és kb. háromnegyed órányi szélességben. A környéket számtalan szép villa és urfalak ékesíti. A

gyógyváros a modern követelményeknek megfelelő valamennyi egészségügyi és gyógyberendezéssel bőven van felszerelve és ezek mellett előrangú csatornázása, vízvezetékrendszere és nagy kövezett parkja van. Idény májástól—októberig.

Szanatórium és gyógyintézet a Kogl-on. Nyáron és télen nyitva.

Fürdőintézetei mindennemű kádfürdőkkel: sós-, fenyő-, havasi növény-, iszap-, kenes és fangófürdőkkel el vannak látva.

Tengeri fürdők. Városi uszoda az Esplanadon és városi uszoda a Pandingplatzon.

A fürdőzenekar naponta kétszer hangversenyez.

SANATORIUM DR. SCARPATETTI

WETZELSDORF bei GRAZ

Előkelő gyógyintézet gyönyörű felkésztel idegbetegek, belső bajokban szenvedők és üdülő részére. Az összes modern gyógy módok: pszichanalízis, malária-therápia, diathermia. Erdő és strandfürdő a központ közelében. Társas kirándulások. Penzióár napi 10 sillingtel kezdve

Összeállították a Pöstyénben szereplő osztrák vivócsapatot

Pöstyén fürdőben június 9-én kerül lejátszásra Ausztria—Csehszlovákia válogatott csapatainak vivó-mérkőzése. Az osztrákok az országközi mérkőzésre nagyon készülnek, amit legjobban az a tény bizonyít, hogy az osztrák szövetségi kapitány egy válogatott keretet állított össze, amely a verseny előtt selejtező mérkőzést fog vívni. Az osztrák szövetségi keret a következő:

Kard: Hohenlohe Ervin herceg, Richard Brünner, Irg. Philipp, Ing. Hanisch, Major Kratzer, Dr. Ettinger.

Tör: Ing. Hanisch, Richard Brünner, Ing. Philipp, Hans Beylon, Dr. Ettinger.

Florett: Hans Baylon, Dr. Ettinger, Lion és Brünner.

Ez az első országközi mérkőzés hatalmas érdeklődést vált ki és a sportemberek nagy érdeklődéssel várják, hogy melyik csapat lesz a győztes.

A csehszlovák csapat összeállítása most van folyamatban.

INTERNÁTUSOK ÉS TANINTÉZETEK

Svájc:

Genève-Vernier (Suisse: Schweiz)

Penzionátus: „Bel Ebat“

Fiatallori leányok részére.

Gyönyörű, egészséges fekvés. Francia nyelv tökéletes oktatása. Sportalkalmak. Kitchin berendezés és ellátás. Szigorú felügyelet. Prospektus a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatalában

Lausanne-Prilly „La Semense“

Penzionátus és háztartási iskola

A francia nyelv tökéletes elsajátítására kitchinó

rendszer. Kézimunka és iparművészet.

Festés. Zene. Háztartási és főzőiskola.

Nyári és téli sportok. Tennisz. Referenciák. Prospektus kiadóhivatalunkban!

Leányotthon Hinterbrühl bei Wien

Gyönyörű fekvésű, előke ő családi penzionátus (légygyógyfürdő) 25 percnyire Wientől. Nyelvek, háztartás, zene, sport, társasélet, társadalmi képzés, egyéni oktatás. Vezetők: Dr. Max Baron és Mannsdorff báróné.

PARIS Svájci Leányotthon

Le Raincy, 56, Bd. de l'ouest

Április 15-től gondos és teljes ellátás 1500 dinár. Érkezőket a vonatnál várjuk. Pályaválasztás esetén tanács és utbiztosítás. Az intézet a praktikus életre nevel, amellel a legmagasabb fokú világvárosi műveltséget nyújtja. Prospektussal az intézet és Rudolf Mosse Paris szolgái

Strandetablissement Werzer Pörschach am Wörthersee

Karinla (Ausztria)

300 ágyval, 800 méteres strandal, motoros, vitorlázós evezős, csónak, tenisz, bar, jazz, strandconcertek, tánc szabadban, saját mozi, garázsok. Teljes penzió májusban s júniusban, júliustól, evezős csónakkal és miniféreggéllémmel együtt 100 dinár. Részletes prospektus a kiadóhivatalunkban kld az igazgatóhoz. A víz átlagos hőmérséklete 24°C.

'Uj gyógyfürdő a Bácskában

Több, mint husz éve, hogy Prigrevica Sveti Ivan községben ártézi kutat akartak fúrni és a földből kénsziv buggyant föl. Azóta éveken keresztül folyt ez a víz, gyerekek szórakoztak vele, hogy meggyújtották, felnőttek pedig estéknként melléje ültek és később mindenféle betegségeikre a forrásnál kerestek gyógyulást. S a nép hiedelmét a tudomány ez esetben fényesen igazolta, mert mikor 1927-ben a beográdi egyetem kémia-intézete a vízzel analízist készített, megállapította, hogy nagymennyiségű jódot tartalmaz és az alkalikus riurijátikus gyógyvizek rendjébe tartozik. Sőt az egyetemi szakvélemény kifejezetten a világhírű aacheni Kaiserquellel és más ismertebb külföldi gyógyforrásokkal hasonlítja össze. A szakvélemény alapján a község néhány agilis vezetője élükön az akkori ottani ötvossal, Dr. Pollich Ádammal megalakította a sveti Iváni gyógyfürdő r. t.-ot, de különböző helyi érdekek és akadályok már-már kilátástalanná tették a terv megvalósulását, mikor végre ez évben mégis sikerült a részvénytársaságnak a fürdő tervét a megvalósítás stádiumába emelni. Az egész község és a környék is nagy érdeklődéssel várja a fürdő ez év júliusára tervezett megnyitását. A fürdőt a forrásból nyert földgáz fűti és egészében a legmodernebb követelményeknek is meg fog felelni. Gőzfürdő, tus, kádak, nagy bazen és a víz, mely eddig haszontalanul folyt el, most beteg embereknek lesz a gyógyítója. Ennek a fürdőnek különösen jótékony szerepe lesz a község és a környék szegényebb sorsú lakosságának életében, mely a távoli, drága fürdőhelyekre való utazást nem engedheti meg magának. Orvosi vélemény szerint a sveti Iváni gyógyfürdő különösen *izületi bántalmak és női bajok ellen indokolt.*

A gyógyfürdő r. t. megalakulásánál nem felelt, hanem épp ezek a humánus szempontok voltak az irányadók és a község szegényebb lakossága is megértve a fürdő nagy jelentőségét, jegyzett részvényeket, ha csak egy-kettőt is s most az egész község mint ünnepnapra készül a napra, mikor a fürdőt átadják rendeltetésének.

Leánynevelőintézet Ziegra

GARMISCH-PARTENKIRCHEN (BAYERN)

Gyönyörű fekvés. Kétféle, modern berendezés. Szigorú felügyelet. Iskolai tantárgyak, nyelvek, zene, sport, háztartás. — Prospektus kívánatra díjtalanul

5310

Töchterheim Segebarth — Bad Reichenhall

A bajor Alpok szépségét, Reichenhall gyönyörű fekvését és környékét ma már ugyszólván mindenki ismeri. Szerencsés gondolat volt tehát Bajorországnak legszebb helyén berendezni ezt a modern nevelőintézetet. Az intézet a Continental-villában nyert elhelyezést, amely közvetlenül a város felett, gyönyörű parkban nyert elhelyezést.

A nevelőintézet célja az odakerülő fiatal urileányokat a mai életre nevelni. Ezt a célt elsősorban kipróbált tanterv alkalmazásával éri el. Nem az unalmas, idegetölő és munkakedvet bénító régi módú iskola ez, hanem újkorú pedagógia alapokon vezetett nevelőintézet. Az általános műveltségen kívül tudományos és művészeti oktatásban részesülnek a növendékek, azok kívül kiképzést nyernek a háztartásban, a társasági életben és a testápolásban is. Az intézetben a következő tanfolyamok működnek:

1. **Tudományos tanfolyam:** Művészettörténet, irodalomtörténet, stílusgyakorlatok, francia és angol nyelvű társalgás, irodalom, olvasmányok. A tanfolyam vezetője dr. phil. Ruth Segebarth tanárnő és L. Reiz okl. nyelvtanár.

2. **Háztartási tanfolyam:** Főzés, fehérnemű és ruhakezelés, javítás, mindennemű egyéb háztartási teendő gyakorlatban és elméletben L. Schöninger okl. háztartás-tanárnő vezetése alatt.

3. **Kézimunkatanfolyam:** Modern, finom és iparművészeti munkák.

4. **Sporttanfolyam:** Ritmikus mozgás, tánc, tenisz, ski, korcsolya, hegyitűrák, uszás, csónakázás, mindennemű vízi sport.

5. **Szabadon választott tárgyak** és pedig olasz, latin és görög nyelv, vegytan, fizika, zene-történet, zongora, hegedű, ének, rajz, festés, szabászat és kereskedelmi szakoktatás.

A tanév április 1-én és szeptember 1-én kezdődik. A tandíj rendkívül olcsó, egész évre 1800 márka, félévre 1000 márka.

Gyönyörű prospektust készítséggel küld az érdeklődőknek az intézet igazgatósága vagy 2 dinár portóbellyel ellenében a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala.

PENSION „SEGRETL“

Marla-Wörth, a wörthi só partján

Gyönyörű fekvés. — Szép szobák. — Elismerően jó konyha. — Olcsó árak

St. Radegund, az idegbetegek, pihennivágyók fürdőhelye

Az örökzöld Steiermark Gráciától félóra alatt autóbusz visz el St. Radegund magaslati gyógyhelyre, mely a magyarok egyik legkedveltebb fürdőhelye. St. Radegund klimatikus magaslati gyógyhely, 735 méter magasságban, vizgyógyintézettel, kisebb szállodákkal és ma már modern, új gyógypenzióval.

Gyógyeszközei közé tartozik a régbevált Priessnitz-vizgyógyomód, továbbá a légfürdők, napfürdők és rádió-aktív magasforrások, melyek idegbetegségek, az anyagcsere és az emésztési szervek, valamint a légzőszervek gyógyítására kivételes hatásúak.

A közelmúlt napokban nyílt meg a fürdőhely egyik legszebb helyén »Kurspensio Neufeld«, melynek kitérő berendezése a mai kor követelményeinek teljes mértékben megfelel. Megtalálunk itt mindent, amire kényelmi és egészségi szempontból szükségünk van. Nagy homokos és napos terraszai, parkja, kertje teljes kényelemmel szolgálják az üdülni, gyógyulni és szórakozni vágyó közönség kívánalmait.

Dr. GUSTAV EHLER'S ERHOLUNGSHEIM

(eng. gyógyintézet)

LASSNITZHÖHE BEI GRAZ

555 méter a tenger színe felett.

Üdülőknek és lábadozóknak előrenéző elhelyezést és ellátást nyújt rendkívül mérsékelt árakon. Szükség esetén orvosi felügyelet. Hízó- és fogyókúrák, diétikus kúra anyagcserebántalmánál. Egész éven át nyitva. Orvosi kezelés, fürdők, hidriátikus és fizikális gyógyeszközök, gyógyeszközök az intézetben. Fekvőkurákra külön osztonok, kerthasználat. Internurális telefon: Lassnitzhöhe 2. — Felvilágosítással szolgál: Dr. GUSTAV EHLER, LASSNITZHÖHE BEI GRAZ 5885

Töchterheim Ziegra — Garmisch-Partenkirchen (Bayern)

Az intézet célja, hogy egészséges, fiatal lányoknak tudományos és modern pedagógiai alapokon nyugvó nevelést adjon. Az intézet vezetősége a modern korszellemmel haladva, elsősorban a nyelvtanításra helyezi a fókuszot. Erre a célra egy angliai és egy svájci francia nyelvtanárnt alkalmazott. A növendékek azonkívül a legteljesebb kiképzést nyerik a finom polgári konyha vezetésében, a rajzolásban és festészetben is. München közelsége folytán alkalmuk nyílik a város minden művészeti szépségeivel megismerkedni. A müncheni muzeumok látogatása csakis csoportosan, az oktatást végző szaktanár vezetése alatt van megengedve. A gyönyörű vidék, a Riessersee, Eibsee és Stafelsee közelsége folytán a növendékek a sport minden ágát űzhetik, természetesen megfelelő felügyelet alatt.

A tanév április 1-én és szeptember 1-én kezdődik, de a rendelkezésre álló hely arányában növendékek bármikor felvehetők. Az intézet a július 15-től szeptember 1-ig tartó nyári szünet alatt is nyitva van és a növendékek a szünetet az intézetben tölthetik.

A tandíj egész évi tartózkodásnál havonként 250 márka, félévi tartózkodásnál havonként 260 márka.

Az intézet szépen kiállított és minden tudnivalót tartalmazó prospektusokat adott ki. Prospektust készítséggel küld az intézet vezetősége vagy 2 dinár portóköltség ellenében a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala.

PODGORA tengeri fürdő, Dalmácia

HOTEL „PRIMORDIA“

napi penzió 70 dinár

A konyha elismert és híres szakember vezetése alatt. Prospektussal s ottál az igazgatóság, vagy a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala

4919

Morske kupalište PODGORA, Dalmacija

HOTEL „PRIMORDIA“

Penzion 70 dinara dnevno

Vodstvo kuhinje od zakupnika, bivšega kuhara. Upute kod hotelijera ili u Upravi lista

Prof. BUSER LEÁNYINTÉZETEI SVÁJZ vezető háza

TRUFEN, St. Gallen mellett. Társalgási nyelv: német. CHEXBRES, Lausanne mellett. Társalgási nyelv: francia. Szülők, kik leányukat egészséges, hasznos és megbízható nevelésben akarják részesíteni, ne mulasszanak el prospektust kérni

4242

TÖCHTERHEIM SEGEBARTH Svájci leánynevelő intézet

Bad Reichenhall (Bajor Alpok)

Saját villa, nagy nyárifürdő gyümölcskertben. Lelkiismeretes oktatás. Nyelvek, iskolai tantárgyak, zene, sport, társasélet, társadalmi kiképzés, háztartás. Kívánatra prospektusok és referenciák.

Vezetők: 5307

J. Segebarth és Dr. Ruth Segebarth

TAN- és NEVELŐINTÉZET

(németül)

WIEN, XXI., Stadlau Hardeggasse 65.

Gyönyörű és egészséges fekvés, hatalmas kert, modern berendezés. Összes lakóház, háztartás, nyelvek, zene. Teljes penzió az összes melléköltségekkel havi 250 schilling, 2000 dinár. Prospektus a kiadóhivatalon

307

V. NASSAU elismert pedagógus

szünidei otthona és internátusa

VÖSLAU, Schlumbergerstrasse 20

Német nyelvtanítás

Prospektus

HOTEL F. RADETZKY

HINTERBRÜHL, Wientől 25 perenyire.

Elsőrangú ház. Renoválva, — kitérő konyha, 100 gyönyörűen berendezett szoba, lakosztályok.

hűg, meleg víz. Központi fűtés. Jazz-band. Bar. Tánc. Kert-étkező. Saját autójárat. Garage a strandfürdőhöz pár perenyire. Türelmes: M. ULBING

Hotel Schweizerei

Rogaška Slatina. — Uj, modernül berendezett szálloda a fürdő központjában, szép, napos szobák, diétikus étterem, kávéház. — Felvilágosítással készséggel szolgál Fr. Ozom, tulajdonos

5618

Akar olcsón tengerparton nyaralni?

Irjon

Glavovics-panzióknak, Lopud, Dalmácia

(Dubrovnik mellett)

Naponta 55 dinár teljes panzió

5795

Dr. HECHT SZANATÓRIUMOK

SEMMEERING Palace-Sanatorium Dr. Hecht 1000 m. Sommering-Sanatorium Dr. Hecht (or. előtt Vécsey) 800 m. Penzion Dr. Hecht 1000 m.

5692

Töchterheim HORVATH

GRAZ, Elisabethstrasse 30.

Tudományos és háztartási oktatás. — Zene, Nyelvek. — Illusztrált katalógus

1768

HEIDELBERG-SCHLOSS WIEBLINGEN

az előkelő leánygyermek pensionátusa

Nagyszerű egészséges fekvés. Hatalmas park.

Tennis. Nyelvek és iskolai tantárgyak.

Korszerű berendezés. Referenciák.

Kérjünk prospektust!

5993

Fiatal leányok intézete, Reichenau (Alsó-Ausztria.) A nevelőintézet célja: az egészségi szempontok szigorú betartásával, serdülő fiatal lányoknak idegen nyelvek ápolásával és a műveltség minden ágában való ismeretek fejlesztésével, pedagógiai tapasztalatok és a szaktudás segítségével, egészséges, nyílt szívű, derült kedélyű, általános műveltséggel bíró egyéniségekkel való kiképzése, hogy az intézet elhagyása után tökéletes műveltségükkel, szívélyes leányokkal és a gyakorlati életre való készségükkel a szülői házba szívet derítő verőfényt hozzanak. E cél szolgálatában állanak az intézet vezetője s az intézet tantestülete. A nevelőintézet fekvése kiválóan alkalmas téli és nyári sportok gyakorlására. Maga az intézet nagy kerttel övezett villában fekszik, valamennyi helyisége (hálószoba, étkező- és tanulószoba) tágas, levegős és jól fűthető. Különös gondot fordítanak a növendékek egészségének megővésére és fejlesztésére. — E célt szolgálja dr. Bittner M. orvosi tanácsos, intézeti orvos gyógy- és vizgyógyintézete, mely valamennyi vilamos, hydrotherápiás és ortopédikus készülékkel ell van látva, valamint svédorna teremmel is. A tanulási idő évszakonként változik, de a 6 órát sohasem lépi túl, beleértve a zeneórákat és a házimunkákat. 2—4 órát tölt ki naponta a séta, a nyári és téli sport, kézimunka és a szabadban való tornázás. A szép időszakokban az oktatás nagyobbára a szabadban történik. A virágápolás és kertészet alapismereteit is elsajátítják a növendékek. Az étkészítés bőséges és különös figyelmet fordítanak a növendékek szervezésére.

Molnár & Moser-
féle világhírű**Eau de Cologne**Russe
Chipre
L'origanminden gyógytárban, drogériában és illatszertárban
kapható. Főlerakat: **Herezl-drogéria, Subotica****NYILT-TÉR****Köszönetnyilvánítás**

Mindazok, kik felejtetlen drága feleségem, illetve anyáink, **Miskolczy Lipótné** temetésén részt vettek: méltatlan bánatukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton halás köszönetünket.

Miskolczy-család

Akik egyetlen fiunk tragikus e'hunya feletti fűdalmun'at részvétükkel igyekeztek enyhíteni s elviselhetőbbé tenni, fogadják késő önetünket

Subotica, 1929. május 31.

Bartos Márton
és családja

Tudomására adjuk t. vevőinknek, hogy **Matković Lázár** ur nincsen már feljegozítva cégünk részére pénzt inkasszálni.

«TEKSTIL»

kézműáru-kereskedés
Subotica.

5911

Vendéglősök és italmérők figyelmébe!

A módosított egyesületi alapszabályok értelmében a rendkívüli közgyűlés f. év május 29-én tartott meg, melyen a lemondott központi elnökség helyett az alábbi elnökség választott meg:

Elnök: Knapcz Alajos
I. alelnök: Pecić Dragomir
II. alelnök: Szekeres Péter
Titkár: Miskovics Lukács
Pénztárnok: Horák István
Ellenőrök: Prohászka Antal, Milykovic Csedomir, Gavodi Mátyás.

Subotica, 1929 május 31.

5922

Az elnökség.

Hirdetmény

Mint a »Szombori Butoripari Árucarnok Szövetkezet felszámolás alatt« bej. szombori cég felszámolói ezennel közhírré tesszük, hogy a szövetkezet tulajdonát képező, a szombori 6585 számú telekkönyvi betétben A. I. 2-3 sor 1074, 1073/3 hrszám alatt felvett és Szomborban Kralja Petra uca 20. szám alatt levő üzleti székházat 1929. évi június hó 9-én délelőtt 10 órakor nyilvános szóbeli árverés útján eladjuk. Az árverést az intézet székházában tartjuk.

Kikiáltási ár 400.000 dinár.

Bánatpénzül előre 10% teendő le és kiegészítendő az ígérők által az általunk tett ajánlat összege szerint. Felszámolók fentartják maguknak a jogot, hogy a tett ajánlatok közül azt fogadják el, mely nekik leginkább megfelel, ha nem is a legtöbbit ígérő az ajánlat, sőt jogukban áll az összes ajánlatokat is figyelmen kívül hagyva, újabb árverést kitűzni. A letett bánatpénzek mindaddig letétben maradnak, míg a felszámolók a tett ajánlatok felett véglegesen nem döntöttek, tartoznak azonban június 10-ig déli 12 óráig dönteni és az el nem fogadott ajánlatok után letett bánatpénzeket visszafizetni.

A vevő tartozik a felajánlott vételár első részlete fejében 30%-ot a jóváhagyásnak vele történt írásbeli közlésétől számított 24 óra alatt lefizetni, az ideiglenes szerződést aláírni, 30%-át további 30 nap leforgása alatt, míg további 30 nap alatt a hátralékot, melybe a bánatpénz is betudatik.

Ha vevő bármely részletfizetési kötelezettségének eleget nem tesz, elveszti bánatpénzét és a már lefizetett részleteit, viszont a felszámolóknak jogukban áll az ingatlant újból elárvereztetni.

Vevő 1929. augusztus 1-től viseli az adót, addig eladó szavatol érte.

Vevő fizeti a szerződés költségeit és az illetéket.

Eladó a teljes vételári összeg lefizetése után teljes szerződést ad, melyet vevő költségére a felszámoló ügyész készít.

Eladó 1929. augusztus 1-én adja birtokba vevőnek az ingatlant.

A Szombori Butoripari Árucarnok Szövetkezet felszámolás alatt.

Novakovic Izidor s. k. 5897 Mész Ignác s. k.

Nyilatkozat

A Bácsmegeyi Napló f. évi május 18-iki számának 9. oldalán »Hamis paprikát foglaltak le a noviszádi vasutállomáson« című cikkre kijelentjük, hogy a kérdéses küldemény feladója Stampler Lajos szekiesi kereskedő volt.

Sekies, 1929 május 27.

Zimmer és Erbesz

paprikanagykereskedők.

5862

NOVISZIVÁCI TEJSZÖVETKEZET.

Hirdetmény

A novisziváci tejszövetkezet nyilvános szóbeli árverésen eladja a tulajdonát képező épületet és tejfeldolgozó gépeit. Kikiáltási ár: 100.000 dinár. Övadék: 10%. Ajánlat tehető külön az épületre és külön a gépekre is. Az árverés 1929 június 16-án d. u. 3 órakor lesz megtartva.

Noviszivac, 1929. május 30.

Hettesheimer Henrik,
elnök.

5886

OD SENATA SLOB. I KRALJ. GRADA SOMBORA.

Br. 12770/adm. 1929.

Licitacioni oglas

Senat sl. i kr. grada Sombora ovim raspisuje usmenu javnu dražbu za izdavanje svoga prava oglašivanja i affiširanja svih oglasa na teritoriji grada Sombora.

Javna usmena dražba održaće se na dan 24. juna t. god. u 10 časova u maloj dvorani gradske kuće.

Na licitaciji mogu učestvovati samo državljani Kraljevine SHS.

Detaljni dražbeni uslovi i sva obaveštenja mogu se dobiti svakog dana za vreme službenih časova kod grad. ekonom. referenta (J. sprat soba br. 9.)

Naknadno prispela ponude neće se uzeti u obzir. Iz sednice Senata sl. i kr. grada Sombora držano 24. maja 1929. god.

Dr. Maksimović Stevan s. r.
gradonačelnik.

5789

VÁNDOR A NAGY UTON

VIDOR IMRE REGÉNYE 57

Érlytelen lelkülete, mint a gyermek, megszokta és megkívánta a becézgetést. És mint a gyermek szeszélyes zsarnoksággal fizetett. Nyügösködött, túlzottan óvta magát, örökös biztatást várt és olyan elismerést, hódolatot követelt, mintha ő lett volna az első — egyetlen — nő, aki az anyaság feladatát teljesíti. Sándor türelmesen tűrte, szelid és jóságos volt, mint soha senkivel eddig az életben. A hivatali idő multával töretlen, friss munkakedvvel dolgozott a könyvkereskedésben és mindig valami kis ajándékkal jött haza. Ott-hon csak Margittal foglalkozott.

Ha az uccán járt, vagy ágyában feküdt — mostanában nehezen tudott elaludni — életprogramokat dolgozott ki fia részére. (Furesa, de úgy volt, soha eszébe nem jutott, hogy leány is lehet.) Saját életét vette mindig alapul. Kereste, kutatta abban a hibákat. Megállapította, hogy az első feladat a köteletségörzés felbresztése a gyermekben. Köteletségörzés és munkaszeretet. Már az iskolában kezdődik a hiba. A gyerek boldog, ha szünidő van és örül, ha nem kell iskolába mennie. A leckét tehernek érzi, a tanulást kínzásnak, a tanítót ellenségnek és az iskolát börtönnének. Ez az oka azután, hogy a hivatalnok ugyanígy érez és gondolkodik munkájáról, főnökről, hivataláról. De az orvos, ügyvéd szintén kedvetlenül végzi munkáját. Mindenki, aki lelkén hordja az iskola bélyegét. Az iparos már inkább örül munkájának és szeret dolgozni. Nem emlékszik, hogy apja úgy szidta volna a munkáját, mint ők a hivatalt. Legfeljebb azért panaszkodott, hogy keveset keres. Munkakedvet kell tehát a gyermekbe nevelni. Aztán egészséges irányt adni a léleknek. Hogy mindig csak olyan célokat tűzzön ki, amelynek megvalósításán közvetlenül, egyenesen, rögtön dolgozhatnak. Nem lankadni, abban nem hagyni, amíg el nem érte. Ha elérte, jöhetnek új célok. Tehát féken kell tartani a képzelet csapongását, az ábrándozást, az emberi léleknek ezeket a fattyuhajtásait, amelyek elszív-

ják nedveit, de izes gyümölcsöt sohasem teremnek...

Észre sem vette, hogy amíg ezeket megállapítja, saját lelke is átalakul. Első eset volt életében, hogy nem külső véletlen események, de belső ok — gondolkodás — alakította lelkét.

Telt-múlt az idő. Atádné megérkezett és átvette a háztartást. Várták a gyermek születését. Sándort most új gondolat foglalkoztatta. A természet böles. (Legalább is így tanítják). Minden elrendezésben isteni rend érvényesül. Minden valami célnak szolgál a legegyszerűbb, a legjobb uton. De itt valami nagy ellenmondásnak — hibának? — kell lenni! Az élők világában a legfontosabb a faj fenntartása. Szervezetünk, minden sejtünk végeredményben ezt a célt szolgálja. Hajszaállinom életműszerek — remekművek elgondolásban és megteremtésben — ennek a célnak rendeltettek. Lelki rugók legerősebbje, ösztönök leghatalmasabbja, remegő idegszálak és duzzadó véretek mind összefognak, hogy diadalra segítsék. És mégis — itt az ellenmondás, a hiba — az utolsó lépés, a cél beteljesülése, a gondolat életrejutása csak gyötrelmes kínok között történhetik. Miért? Miért így, miért nem simán, mosolygó boldogság közepette? Ha igazán ez az a nagy cél, amelyre a természet bölcsesége parancsol reánk, miért ez a nagy akadály, tiltakozás, két ellenséges erő mérkőzése a cél előtt? Vagy hazugsággal állunk szemben? Ki magyarázza ezt meg? A biblia? Az anatomia? A biológia?

Mig Sándor ezeken törte a fejét, Margit már órák óta kinlódik, hogy vonagló testéből az új élet elszakadhasson. Borzasztóan hosszú órák. Jajongása betölti a szobát és remegő gyávaságot lop Sándor szívébe. Orvost kell hívni. Mig megjön, Sándor ökölbe szorított kézzel, csapzott hajjal, rémülettől sápadt arccal bolyong a lakásban. Mi lesz? Mi lesz? Végre itt az orvos. Neki esik, faggatja. Az orvos frázisokat mond. Olyan viszszaan hangzik a füleiben. Miért színészkedik? Miért leplezi nagyképiességgel tehetetlenségét? És Margit bent rikoltva sikolt. Félőrlött a fájdalomtól és rémülettől. És nem jön a megoldás. Még egy orvost! És minden perc olyan végtelenül

hosszu! Most már két orvos áll az ágyánál. Mit látnak? Mit tudnak? Mit tehetnek? Kijönnek és félrehívják Sándort. Az egyik beszél. Bonctani műszavakat mond. Nem érti. De... Az anyát kell megmenteni... A magzatot fel kell áldozni... Műtét. Súlyos. De minden remény megvan, hogy sikerülni fog. És ő hallgatja, gondolkodni nem tud. De könyörög. Ösztönből. Könnyes szemmel. Összekulcsolt kézzel.

— Mentsek meg! Mentsek meg!

És leül a szobában. Az íróasztal elé. Fejét kezére hajtja. És egyre mormogja:

— Mentsek meg! Mentsek meg!

Sürgölődést hall. Edények csörömpölését. Víznek loccsanását. Valami édeskésen éremlyítő szag. Csend. Nem hall semmit. Csak képzeletben lát. Kések, Vattacsomók. Pólyák. Nekigyűrűkötő orvosok. Eleven husba vágnak. Vér. Sok, sok vér. És a napfényre törő, élni akaró kis embert kemény műszerek roncsolják össze. Megölik. Az ő fiát! Reményét! Mindent...

— minden jól ment — mondják az orvosok. — Csak nyugalom!

Béncz az ajtón. Félve, reszketve. Már minden rendben van. Margit az ágyban. Az arca olyan sárga. Mozdulatlan. Alszik? Eszméletlen? Meghalt?

— Minden a legjobban sikerült. A beteg pár hét múlva talpon lesz.

És Sándor hallgatja. Járkál. Agyáról olyan nehezen tisztul a köd.

Hónapokba telt, mig Margit felépült. Nagyon megváltozott. A teste is, lelke is. Olyan lett, mint valami vézna kis gyerek. Teljesen elhagyta magát. Egész napon át télenül ült. Nem törődött semmivel és senkivel. Tulzó önszeretet ébredt benne. A véletlektől kímélte, ápolta magát. Ezzel az önszeretettel együtt ébredt a hiúsága. Órákig elnézte sovány kis arcát a tükörben. Cicomázta magát. Örökké fészülködött. És sirt, mert a válla szögletes, a karja vékony volt. A háztartást még mindig anyja vezette.

(Foly. köv.)

ERIKA pormentesítő és fertőtlenítő olajos homok**padlótisztításra**

50 kg. láda ára 210 dinár. - Minta-küldeményt ingyen küld

ERIKA, SUBOTICA

Gyomorhaj, a bél és minden belső szerv megbetegedése ellen a legkiválóbb gyógyhatású szer a Ize és illata kellemes és így a gyermekek is előszeretettel veszik. Egyetlen egy kísérlet Önt is meggyőzi ennek a kiváló szernek felülmulhatalan hatásáról. — Készíti és postán szétküldi Dr. Semelić gyógyszerháza, Dubrovnik 2. Ára üvegenként 40 dinár, három üveg 105 dinár, nyolc üveg 245 dinár

FIGOL

Hirdetmény

Mint a vagyonbukott Perl Ferenc sőtai kereskedő csődítmegegondnoka ezennel közzhírré teszem, hogy írásbeli ajánlattétel útján el fog adni a vagyonbukott rőfös- és rövidárúja, mely Szontan 313. házszám alatti vagyonbukott üzlethelyiségében van és amely 80.000 dinár-ra van becsülve. Az árú megtekinthető 1929. június 10. és 14-én d. u. 3-5-ig Sontan a vagyonbukott üzlethelyiségében. Reflektánsok zárt ajánlataikat Kramar Zdravko apatini ügyvéd csődítmegegondnoknak legkésőbb 1929. június 20-ig nyújtják be. A borítékon jelezni kell, hogy ajánlat.

Az árverés 1929. június 22-én dr. Gutman Zsiga sorbóri ügyvéd csődítmegegondnok elnök irodájában fog megtartani, amelyen az ajánlattevők megjelenni tartoznak. A csődítmegegondnok az írásbeli ajánlatok felbontása után szóbeli árverést is tarthat és fenntartja magának a jogot, hogy egyik ajánlatot sem fogadja el, ha azok nem kedvezők. Árverési vevőnek az egész vételárát azonnal le kell fizetnie az árverésen, valamint bélyegben leróni a törvényes illetéket. Az árut legkésőbb 1929. június 30-ig el kell szállítani. Esetleges felvilágosítások kaphatók a csődítmegegondnoknál.

Kramar Zdravko
ügyvéd, Apatin,
mint csődítmegegondnok

5860

Eladó

egy komplett téglagyári berendezés, mely áll egy téglapláprésből (csigaprés Th. Groke Merseburg gyártmányú) óránkénti teljesítőképesség 800-1000 darab téglára, egy revolver-cseréprésszel, óránkénti teljesítőképessége 500-700 darab a hozzávaló formákkal, egy téglafelvívó szíjhajtással és az összes gépekhez való transmizsziók és szíjtárcsák, 14 drb téglaszállító platokocsi 300 méter acélvágánnyal 60 cm. nyomtávval. Megtekinthető és közelebbi felvilágosítással szolgál a városi Jódosgyógyfürdő főgépésze, Noviszad. 5755

Cséplési célra ajánlok
trifalli

darabos szenet

a szokásos fizetési feltételek mellett

Kérjen ajánlatot

SIPOS SANDOR SUBOTICA

I. Sokolska 6. — Telefon 868. 2898

**Betegek
olvassátok!**

Tanulságos könyvem most jelent meg! A könyv sokévi tapasztalatok alapján tartalmazza az idegbetegségek okait, keletkezését és azok gyógyítását is. Mindenkinél ingyen küldöm ezt az egészségi és angéliumot, ha az a t. megadott címre ír a könyvért. Sok ezer köszönőlevél igazolja ennek a szakadalan és lelkiismeretes munkának eredményét a szenvedő emberiség javára. Aki az idegbetegek nagy seregéhez tartozik, aki szórakoztatóságában, tériszonyban, ideges lövőjében, gyomorban, makban szenved vagy aki érzi, hogy emlékezőtehetsége rosszabbodik, fájdalmakat érez végtagjaiban vagy általános testi gyengeséget vagy idegesség más megnyilatkozásait érzi, annak meg kell hozatnia a vizsgátnyújtó könyvem!

Ha ezt a könyvet figyelemmel elolvassa, azt a megnyugtató érzést leli, hogy van egy egyszerű út az egészség és az életöröm elnyerésére! Ne késlekedjék, hanem írjon meg ma!

Ernst Pasternack, Berlin S.O.
Michaelkirchplatz 13 — Abt. 32 3901

Beograd központjában
Rác Lajos
vezetése alatt

„RUSKI CAR”
étterem és kávéház
az intelligencia találkozóhelye!

Simon és Bodnár
gépjavitóműhely, vas- és részöntő

VI. kör Tolstojeva ul. 27. szám (Kenyőgyár melletti utca)

Elvállalunk mindenféle mezőgazdasági gépjavitást és alkatrészek ujtását

va s a ből vagy bármely ötvözetből

Külön osztályunkon: autók, traktorok, gázmotorok, valamint az összes tüzgépek javítását speciális szerelőgépeinken szakemberrel garancia mellett végezzük

vas- és részöntőben

A beküldött rajzok vagy minták után bármilyen gépalkatrészt a legolcsóbb árakon készítünk 5899

Cipő-különlegességek mérték után a legújabb divat szerint

Tumbas Šime cipésznél kaphatók

Subotica, Jelačićeva ulica 9 Kiskápolna során

Udvari helyiség

S. MÜLLER I SINOV első horvát billiárdasztalkészítők

Zagreb 279

Forradalom az asztalos iparban!

BUTOR-FA BÖVEBB FELVILÁGOSÍTÁST AD DRUŠTVO ZA OBRATNE POTREBŠTINE OSIJEK

Dr. DOBRA ARNAUTOVIĆ beogradi orvos

fürdőorvosít tevékenységét

LIPIK-FÜRDŐN május 20-án megkezdte

Lakása „ANKIN DVOR” a KURHOTEL-lel szemben

Naponta friss **joghurt** kapható

Trišić Todor tejtermékek kereskedésében

Subotica, Strossmayerova 22. Faragó mézőrtos-mellett

J. GROSS kalap- és divatszalonját

Pašičeva ulica (Gőzfürdő uca) 7 szám alá helyezte át

Morvai és Molnár műkö- és cementárugyár, Subotica (a vasutal szemben)

Elvállal mindennemű műkö-, vasbeton- és cementmunkát, készít egy és többszínű cement- és mozaiklapokat, valamint drótbetétes és csömszölt betoncsöveket.

Árajánlattal díjmentesen szolgál 540

SALATÁT

és mindennemű egyéb főseleket és gyümölcsöt átveszünk bizományi eladára bankgarancia mellett. MEUCHAS & BARUCH Wien, I., Fleischmarkt 22

Ne menjen külföldre lábajával mert külföld jön ide

KLEIN JENŐ orthopéd-cipészhez

Subotica, barátok temploma során ahol OLCŠÓBBAN kap mérték után cipőt, mint a gyári cipő. Javítások legolcsóbban és leggyorsabban készülnek 270

Paja Kujundzšiceva ulica 20. számú házban két műhely, esetleg lakással augusztus 1.-re kiadó

Érdeklődni lehet úzv. Saághy Károlyné méltóságos asszonynál vagy Czikajlić gyógyszerháza Vel.-beeskereuen

Rövid ideig használt, jókarban levő 64 darab kippvagonett

és 3 km. hosszúságú sint 600 mm.

előnyös árban elad az

APATINI BANK és TAKARÉKPÉNZTÁR R. T. APATIN, BÁCSKA

Az eladási árakat és feltételeket személyes tárgyalás útján adjuk meg

Olesó árak! orvosi rendelésre haskötők **Fűzők,** a legmodernebb kivitelben **GUTAI-nénál** VII., Ostojičeva ulica 32.

Szódaviz- és líkőrgyárosok gyártási céljaira szükséges éther és eszeneciákat legelőnyösebben beszerezhetik a **DESTILLERIE R. T.** első jugoszláv rum-, líkőr-, eszencia-, étherikus olajok és éthergyár cégénél, ZAGREB, B. costa 35., postaióók 143 Arjegyzők és használati utasítások ingyen 5607

RAFFIA Extra Mayunga rézkénpor finomított és az összes szőlőpermetezési cikkek a legolcsóbban **Matija Herman** SUBOTICA Telefon 769

A Kiválasztottak 15 KÖTETES MODERN REGÉNYSOROZATA

Az osztatlan sikerű első sorozat befejeződött

Június elején indul meg a második sorozat, amely az 1929. év irodalmi szenzációit tartalmazza

Ha tava'y elmulasztotta az alkalmat, ne szalassza el újból! Vegye igénybe a kedvezményeket! Biztosítsa magának a kedvezményes előjegyzés előnyeit!

Jelentkezési határidő 1929. június 15

Nyári uri divatkülönlegességeket kiárusítom P. & C. Hagl és Borsalino kalapok, L. B. O. uri és női harisnyák egyedüli lerakat. Farfi ingák, nyak kendők fürdőruhák és egyéb divatcikkek nagy választékban **Vukovics Gerő** Subotica, Főter

LIFKA-MOZI

(Kedvező időben a kertben)

Csütörtöktől vasárnapig

2 ujdonság: 2 nagy attrakció!

Ivangoródi erőd

(Varsói citadella)

Zapolska Gabriella híres regénye a legyel arisztokrácia köréből. Szerelmek és kémkedés filmje

Puska és korbács

A nevadai kowboy-király, ZAN GREY b mutatkozása. 6 felvonásos ujdonság

Előadások kezdete 4, 6 és 9 óraker

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnapok és ünnepek kivételével számít. Legkisebb apróhirdetés ára 30 din. Csak felhívásig tartó jelölés levélben továbbítható. Kérdésfeltevésekhez válaszfeljegyzés mellékelendő.

Herczl Jenő szuboticeai drogériája

értesíti a fogyasztókat és viszontelárúsítókat, hogy

Molnár és Moser budapesti cég világhí: u

Eau de Cologne-Russe Eau de Cologne-Chypre Eau de Cologne-L'origan illatokat állandóan raktáron tartja!

Folyó hó 3-án délután 3 óraker

ENJOY-SORSOLÁS

Pero Vujkovičnál

Lószór-, csipkeszalma- és panamakalapokból nagy Urnapi vásárt rendezünk mélyen leszállított áron Braća M. Vitanović

Figyelem. Oszijek főcuccján modern emeletes ház 15% kamattal hoz, 5 üzlethelyiséggel, nagy 7 szobás lakással, 3 kisebb lakással, a házban nagyobb köcsön van, más vállalat miatt eladó. Bővebbet: Agentura Kramer, Osijek, Lončarska 10a. 5902

Alkalmi vétel. Eladó Szerémszég legeszebb helyén 300 holdas, elsőrendű birtokterülettel, téglaépületekkel, téglaépületekkel, országút és vasút mellett, holdankint 14.000 dinárért. Bővebbet: Agentura Kramer, Osijek, Lončarska 10a. 5900

Jóforgalmu fűszerüzlet eladó, esetleg berendezés és az áru külön is eladó. Cim a kiadóban. 5847

Bor, kelebiai új rizingl ki-hordásra hitekenként hét dinárért kapható a Spitzervendéglőben, Pašićeva ulica 11. Edényiac. 5874

Vöröshagyma, elsőrendű métermázsánként 300 dinárért kapható. Ivan Paska, a zöldsegyiacban, Stipić et-terme előtt. 6006

Hofherr-kazán, 1916-beli, hozzá Máv 54" cséplő, egyváltorral, cséplésre készen. 1909-beli Hofherr-kazán Máv 48" cséplővel és magános cséplők kedvező feltételek mellett eladók. Rakk Elek, Bačka Topola. 5917

Jégszekrényt, kicsit, meg-vételre keresek. Cim a kiadóban. 5851

VÁROSI MOZI

Péntek—szombat—vasárnap

Az éjjeli soffőr

Egy világvárosban éjjeltől reggelig lejatszódó szenzációs történet

Rendezte és a főszerepet játsza:

HARRY PIEL

A terem a legmodernebb hűtőkészülékkel van hűtve

Zongora, új fekete Wirth-gyártmány, modern polituro hálószoza eladó. Cim a kiadóban. 5921

Ház hét uccai ablakkal, minden mellékkeliséggel, udvar, pincevel, eladó. Kérdezőkérdekek Subotica, Topnička ul. 13. Simončićnál.

Hol vásárol a vidéki legeszebbben kész férfi, női, fiu és gyermekruhát Szubotican? Földes Samu ruhaárúházában, Rudics ucca gyümölcsiac. Férfiöltöny 525, divatraglán 675, női felöltő 425, gyermekruhák 225, Trenes coat 725, munkásruhák 140 dinárért. Tessék meggyőződni vételkényszer nélkül, ügyeljen a cégére. 2751

Fűrdőruhák, dresszek, szandálok, gyermek- és szokolcipők óriási választékban megérkeztek. Budanović Tezezia, Szubotica, Rudić ul. Labor palota. 968

Virágok legnagyobb választékban ma telepemen kaphatók. Virágok Salvia, nemmes rózsák, futó- és bokor rózsák, hajtatott Cannagumók, Muza, pálmák, Eronimus, Agaratum, muskátlik, olasz székfű dugványok, Petonia, Vanilie Calla, Aszparagusz, Plumozus és Buxusok, magas borostyán, lilium virágos, gumos begonia, Begonia, Szemflora. Minden árut a legeszebbben kiárusítok. Kain virágkertészet. Palicsi ut, villanytelep mellett. 3041

Zsiros gyapjút (kötőgyapjút), lószőrt, borkövet, mindenféle ócskafejet, öntődekből származó fémlakot, használt ipari sineket és vagonetteket minden mennyiségben vesz kassza ellenében. Calin K. D. Zagreb, Mandaličina 1/b.

507-es Fiat autó 6 üléses, generáljavítva, abszolút kintű állapotban eladó. Erdéklődni lehet Automobilija garage, Szubotica. 5580

Aratógépek, marokrakók, szénagyűjtők Deering gyártmány raktárról szállítható. Barzel vasúzet, Szubotica. 5786

Használtak 250 litertől 7000 literig kaphatók Krix Lajosnál, Subotica, Mažuranićeva ul. 19. 4317

607-es Fiat autó 6 üléses, generáljavítva, abszolút kintű állapotban eladó. Erdéklődni lehet Automobilija garage, Szubotica. 5580

Aratógépek, marokrakók, szénagyűjtők Deering gyártmány raktárról szállítható. Barzel vasúzet, Szubotica. 5786

Használtak 250 litertől 7000 literig kaphatók Krix Lajosnál, Subotica, Mažuranićeva ul. 19. 4317

Aratógépek, marokrakók, szénagyűjtők Deering gyártmány raktárról szállítható. Barzel vasúzet, Szubotica. 5786

Használtak 250 litertől 7000 literig kaphatók Krix Lajosnál, Subotica, Mažuranićeva ul. 19. 4317

Aratógépek, marokrakók, szénagyűjtők Deering gyártmány raktárról szállítható. Barzel vasúzet, Szubotica. 5786

Használtak 250 litertől 7000 literig kaphatók Krix Lajosnál, Subotica, Mažuranićeva ul. 19. 4317

Aratógépek, marokrakók, szénagyűjtők Deering gyártmány raktárról szállítható. Barzel vasúzet, Szubotica. 5786

FOGLALKOZÁS

Fräulein gesucht zu zwei Mädchen von 7 und 10 Jahren, deutsche und serbische Sprache unerlässlich, französisch und Notenkunde bevorzugt. Ausführliche Offerte mit Fotografie unter Angabe der Gehaltsansprüche sind dringend einzusenden, da Reise in Kurort bevorsteht. Alexander Deutsch, Pančevo. 5808

Kifutófiút azonnali belépésre felveszek és egy használt biciklit megvételre keresek. Franck Vukovićeva ul. 10. 5888

Kifutófiu felvétetik. F. Kovács i drug cégnél. 5860

Jó munkás női fodrászegédet, aki szépen ondoiál, azonnalra felveszek, Deli, Debeljača. 5884

Állást keres fetelepi és fűrészyári szakember mint detaileladó. Elmenne raktárnoknak is. Jelenlegi lakóhelyemen bármilyen képviseletet vállalak. Bajda Tamás, Perlez, Bana. 5904

Kovácssegéd, fiatal, azonnal felvétetik. Asztmann Ádám, Kupuzina, Bácska.

Gyermekkertésznőt, németet, aki a szerb nyelvet írásban is bírja, keresek június 15-i belépéssel 7 és 4 éves fiúkhoz. Könnyebb házi munkákban segídek. Igen kell. Lehetőleg fényképes ajánlatokat kérek. Telbisz Károlyné, Velika Kikinda. 5864

Varrólányokat, gyakorlatotakat azonnalra felveszek. L. Ceska ul. 4. 5891

Szorgalmas, tisztességes leányt, ki szerbül vagy nemetül beszél, felvétetik. Subotica, Pašićeva ulica 15. szám I. em. 5910

Mészáros és hontességéd, nagyobb gyakorlattal, ki az autoközleléshez is ért és soffóri vizsgával rendelkezik azonnalra kerestetik. Levelek a fizetési igények megjelölésével Schmidt József, Novisad, Gajeva ulica 3. címre küldendők.

Ügyes női fodrászegédet vagy fodrásznőt keresek magas fizetéssel. Cim a kiadóban. 5916

Deutsches Fräulein wird zu einem 4 jährigen Knaben gesucht. Adresse: Aleksandra Sár, Subotica. 592

Kovácssegéd azonnal felvétetik. Lázár Ferenc, Saján. 5821

Szőnyeg javításokat, perza, szymrna és argaman szőnyegeket szakzerű javítását és tisztítását vállalják Thurzó Nővérek kézimunka szaküzletében VII, Zrinjski trg 19. 5115

Magános 38 éves ref. válalású nő keres házvezetőnőt vagy más megfélelő állást. Cim a kiadóban. 5842

Utazót és helyi képviselőket keresek minden nagyobb városban Molnár és Moser gyártmányú kölnivizek terjesztésére. Hercl drogeria Szubotica. 5827

Német gyorsírónót keresek magyar és szerb nyelvtudással. Ajánlatokat a kiadóba kérek. 5829

VÉTEL-ELADÁS

KIRAKATÜVEGEK VITRUMNÁL NOVISAD, FUTOŠKI PUT 137. 1734

Eladó elsőrendű vendéglő, szobákkal, nagy termekkel, táncbelleliséggel. — Italfogyasztás évenként 200 hektó bor. Bővebbet: Agentura Kramer, Osijek, Lončarska 10a. 5903

Wertheim-kasszát megvételre keresek. Cim a kiadóban. 5890

Eladó 3 méteres pult és 2 és fél méteres nyitott stellasz. Megtekinthető Skotus Viator 38., házmeaternél.

Olcsón eladó 8 HP magánjáró Deutz-motor körfűrésszel és cséplővel, üzeme képes, keveset használt állapotban. Erdéklődni Varga László tulajdonosnál, Crvenka. 5895

Eladó Compound kondenzátoros Höcker-felstabil, kihuzható csöves, 42 négyzetméter tüzfűlélettel, 40—50 lóerős gőzgép, 26 éves, mindamellett igen keveset használt, kedvező fizetési feltételekkel. Felvilágosításul szolgál Schumacher Rezső, Sztari-Becsej.

Négylámpás rádió Ultra-autodyne alig használt, eladó. Bővebbet Radió Reklam, Szubotica. 5852

Jólmenő vegyeskereskedés kedvező feltételek mellett eladó. Bővebbet: Radio Reklam Szubotica 5853

Jégszekrény, jókarban levő, eladó. Szubotica, Rajničselo, Četnica ul. 27.

Oszijeken jól megépített ház, melyben elsőrendű fűszerüzlet, italmérés és pékség van szép lakással, családi okok miatt eladó. Bővebbet Agentura Kramer Osijek, Lončarska 10a.

Mangalica malacokat, 40 darab 3—4 hónapos kocamalacot tényosztési célokra keresek. Antal Miklós, Sočica, p. p. Vršac. 5805

Ön a pénzét gyümölcsözően akarja befektetni!

„CROATIA“ BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZET ZAGREBBEN — Alapított 1884-ben Kifizetett károk összege 100,000.000 dinár

Ön csak gazdaságos életbiztosítást akar kötni!

„CROATIA“ BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZET ZAGREBBEN — Alapított 1884-ben Szorgalmas munkatársak keresetnek fix alkalmaztatással és nyugdíjjogosultsággal

Ön csak gazdaságos életbiztosítást akar kötni!

„CROATIA“ BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZET ZAGREBBEN — Alapított 1884-ben Biztosítékek összege kb. 75,000.000 dinár

Teljesen jókarban levő fetelepi gyermekkosci, díszes vasgá sodronnyal és éjjeli szekrény olcsón eladó. Paja Kujundžićeva 20. 5540

4 HP Máv. golyós cséplő 6 HP Ruston-magánjáró. Gáll Lajos 6 HP elevátor eladó, külön is. Bering gépész Jaska Tomić. 5822

Fűldőszoba, ebédlőbutor és mindenféle háztartási cikkek olcsón eladók. Cim a kiadóban. 5670

Veszünk állandóan kamillát és minden más gyógy-növényt. Jugodrog Szubotica. 5714

Sarokház Csantaviren, Kanizsai ut 73. sz. alatt eladó. Bármilyen üzletnek, iparosnak, bogárnak igen alkalmas, kiváló hely a szembenlevő sarkon. A házban 2 lakószoba és minden mellékkeliséggel, villanyvilágítás, 55.000 dinárért kedvező fizetési feltételekkel eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos a helyszínen. 5762

4 kapa here évi kaszálásra kiadó Rutkaynál, a Lelcház mögött. 5853

3 szobás lakás mellékkeliséggel augusztus 1-re kiadó. Sienkiewiczova (Grčić) ul. 11. 5851

Csinosan butorozott szoba kiadó. Medák, Jelašićeva ul. 5. 5866

4 kapa here évi kaszálásra kiadó Rutkaynál, a Lelcház mögött. 5853

3 szobás lakás mellékkeliséggel augusztus 1-re kiadó. Sienkiewiczova (Grčić) ul. 11. 5851

Különbepjárato szép butorozott szoba kiadó, Paja Dobanovačka ulica 3. 5908

Nyaraló, 570 méter a tenger felett, Hočevar villa Zirovácban, Bléd mellett, Szlovéniában, lakás, ellátás, fűrdő, napfűrdő, tenisz, biliárd, zongora, rádió, a legjobb tiszta levegő, erdős vidék, vasútállomás, posta. Prospektus kívánatra. 5873

Palicsi villámban lakás kiadó. Herzog László. 5818

Irodának, vagy rendelőnek a főterem modern szobák kiadók. Gimnazijska ulica 6. emelet. 5778

Fűrdőmegnyitás

Június 2-án veszi kezdetét a bogojevói régi hírneves Rőcsárdán az idei fűrdőszézon, amikor is nagymennyiségű finom halpaprikás és sült halat szolgálunk fel alacsony áron mellett. A zené Lakatos Mihály cigányprimászenekara szolgáltatja. A n. é. közönség szives látogatását kéri Ádám József, vendégfogás. 5829

Sauteróna pince helyiség, 17 méter hosszú, azonnalra kiadó. Donat, Vilsonova ulica 6. 5832

Parkett-gyári I-a tűzifa 100 kgr.-ként 30 dinár. Nagybari vételtőlgyhulladék házhoz szállítva 30 dinár. Nagybani vételnél nagy árengedmény J. Vujković i Drug Szubotica Tel. 6-69

Cipőink előnyei: alak, minőség és ár

2655-15

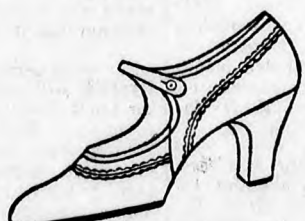
7005-15

1655-59

9655-56

5055-53

9855-00

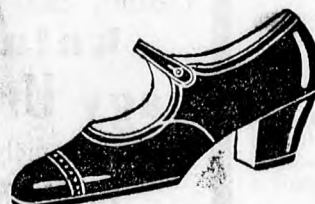
9645-17

1655-02

9455-34

6045-45

1665-00

4645-17

5045-54

5645-66

9675-60

9665-06

4645-54

4645-02

169 DIN

Brotta